

ČE SE STRESE KOROŠKA

PREPIH

ČASI

Ali čas tako hitro teče ali pa se časi tako hitro spreminjajo. Pred borimi šestimi leti smo na Poljani postavili spomenik in ga z velikim pompom odprli pred očmi Jugoslovčanov. Visokodoneče besede so odmevale iz ust takrat še nedotakljivega politika, enega zadnjih predstavnikov stare železne jugostrategije. Bile so že izkušnje s Kosovom, a tudi na tem zboru zatajevane, še vedno se je smela izreči le ena sama resnica. Redki so v svojih razmišljanjih presegli evforijo in izrazili dvom: ali je res vse tako čisto? Zmaga v drugi vojni, ja – a zmaga v bitki na Poljani? Še sreča, da smo uspeli ime Zmaga spremeniti v Svobodo.

Malo kasneje so srbski mladinci ogorčeno spraševali, kaj hoče doseči slovenski del ZSMJ z ukinitvijo štafete, leto za tem so jo ukinili sami. Kosovo se je ponovilo, bili so vojaški sodni procesi, prišla je slovenska pomlad. Stari politiki so se umaknili, pozabili smo že zven njihovih besed. Strese nas le še ob arogantnih nastopih generalov. Pretresejo nas druge stvari! Spoznavamo, da je kar nekaj resnic.

Hrvaška televizija je namenila dve minuti osrednje informativne oddaje počastitvi spomina na dogodke na Libuški gmajni. Tudi tam stoji spomenik. Spomeniki ostajajo. Kam letite, golobi, smo vprašali v prejšnji številki Prepiha. Pred šestimi leti drugam kot danes? Najbrž bo držalo, da se časi tako hitro spreminjajo.

Tudi tisti, ki so pred leti podpisali prve pobude za gradnjo »Kafilerije«, nas danes opozarjajo, da to ne bo nekaj, kar bi odgovarjalo temu imenu.

Pač pa naj bi v Radljah, skoraj v sredini tiste še lepe in male Dobrave, dobili nekaj, kar bo bolj urejeno služilo za pokopavanje poginulih živali – in to za vso regijo.

Po domače smo včasih rekli navadno mrhovišče, kjer je »šintar« opravil svoje delo in zakopal poginulo živinče.

V proračunu občine je za to predvidenih nekaj dinarčkov, kmetje pravijo, da je preveč, gradbeniki in veterinarji, da je verjetno premalo. Enotni so si le v tem, da je problem treba razrešiti. V poletnem času je namreč smrad obupen.

Sicer pa bi morali biti v Radljah za to skorajda hvaležni. Saj

Kafilerija – ki to sploh ni!

gre za prvo investicijo, za katero se ne puli prav nobena od koroških občin. Celo Slovenj Gradec ne. Oni v Mežiški dolini pa se tako nikoli niso kaj prida vtikali v regijske špetire. Razen dvakrat: Prvič in krepko, pa tudi brezuspešno, z obrambo svoje bolnice v Črni na Koroškem. Prvi za rudarji v Trbovljah so pognali nekaj tresenja v hlače takratnih policajem in drugim v vrhu. Drugič so zarogovili zaradi svoje žage v Mušeniku. Pa nemara še zdaleč premalo?

Ampak – poglejte, tokratna »investicija« v Radljah je brez vseh nasprotovanj.

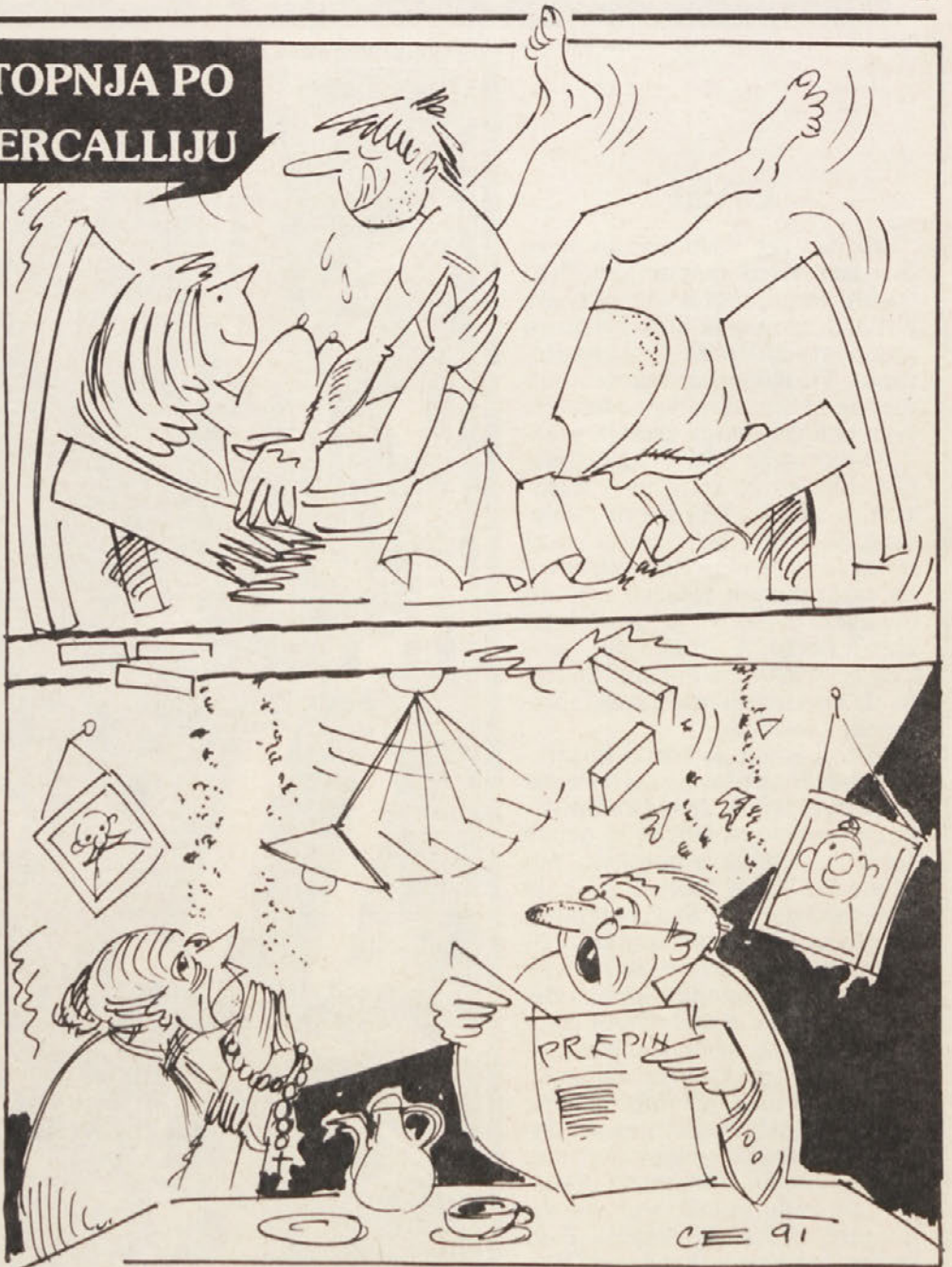
V anale koroškega dogovarjanja bo to zapisano kot prvi in popolni konsenz, če smem uporabiti še dve »kunštni« besedi! Pa veliko dišečih užitkov še naprej! -kv

LESTVICA

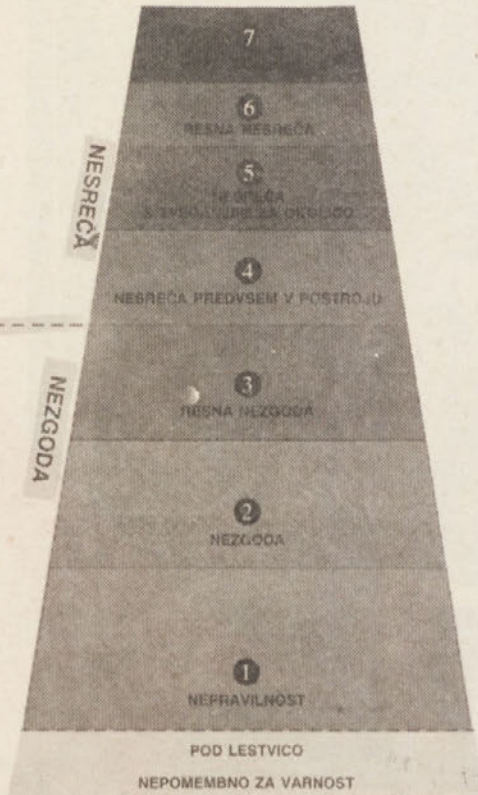
7 STOPNJA PO MERCALLIJU

Navadili smo se na Richterja in Mercallija, počasi pa se bomo morali navaditi tudi na potrese, vsaj tako kaže zadnji potres v deželi Karantaniji. Med nas pa prihaja nova lestvica, ki je imenovana »mednarodna lestvica jedrskih dogodkov«. Černobil je po tej lestvici uvrščen na stopnjo 7. In tudi na to lestvico se bo očitno treba navaditi (Prepih jo objavlja prvi od slovenskih časnikov), saj so jedrske havarije mednarodnih razsežnosti, veljala pa bo tudi za vse dogodke, ki so povezani z odlagališči jedrskih odpadkov. Iz zaupnih virov je Prepih izvedel, da je v drugo kolo izbora lokacij »napredoval« Otiški vrh...

In še naš nasvet: izrezano lestvico si obesite na vidno mesto v pisarni ali stanovanju.

»– Naj mi le še kdo reče, da na Koroškem ni potresov!«

POZDRAVLJENA KOROŠKA, kjerkoli si že!

Gledati na Korošce z očmi človeka, ki sam ni Korošec, a se je v dolgih letih bivanja tukaj le nekako naturaliziral, bi lahko pomenilo tudi, da je podoba, ki jo uzreš, nekoliko izkrivljena. A vendarle: pišeš o dogodkih, ki jih pravzaprav tukajšnji ljudje niso sami zakrivali – bili so kratko in malo pahnjeni vanje. Vendar, čisto tako tudi ni. Nekaj lahko narediš sam, na kakšno stvar imaš vpliv, kaj lahko tudi spremeniš. Če hočeš. Toda, ali res hočemo?!

Nesklepčnost

In kaj hočejo ali želijo pravzaprav delegati ravenske skupščine. Minuli teden spet niso bili sklepnici – že tretjič. **Za nesklepčnost je tokrat poskrbel zbor združenega dela**, ki ima svojo delegatsko ali poslansko bazo – če lahko pogojno uporabim ta izraz – v delovnih kolektivih. In tukaj nečesa ne razumem: na dnevnem redu je bil med drugim sprejem socialnega programa, ki je, kljub nekaterim pomanjkljivostim, vendarle lahko solidna osnova za novo socialno politiko v občini Ravne na Koroškem. In kdo bi moral biti bolj zainteresiran za sprejem tega programa kot prav delavci? Temu bi lahko rekli lepo po domače pljuvanje v lastno skledo. In ta pljunek bo socialni ričet lahko še kako zagrenil.

Vprašal bi se lahko, zakaj so skupščine tudi v tem sistemu še vedno nesklepčne. **Marsikdo se** na Ravnah – to pa je značilno tudi za širše okolje – **obnaša tako, kot da o prihodnjih volitvah sploh ni treba razmišljati**. Lahko gre tudi za občutek nemoči, češ, kaj pa lahko mi sploh naredimo. Ob takšnem razmišljanju je poslanecem v »podporo« lahko tudi dejstvo, da je prav občinska vlada na Ravnah tista, ki edina na Koroškem še ni naredila podrobnega načrta dela in da se poslanci zatorej – če uporabim bolj vojaški izraz – počutijo nekoliko izgubljeni, ker jim manjka »osnovni orijentir«. Torej gre za nekakšne »kratek stik«.

Izklop

Svoj kratek stik je te dni doživela tudi ravenska železarna. Čeprav je zdaj električne energije dovolj, je doživela redukcijo. Zaradi neplačevanja računov jo je slovensko elektrogospodarstvo kratko in malo za nekaj časa izklopilo. Samo po sebi to še ne bi bilo nič hudega, če bi zadeve v zvezi s tem velikim koroškim podjetjem še vedno ne bile takšne, da se kaj kmalu lahko primerijo še drugi »izklopi« ali »šoki«, ne le električni. Kar me osebno moti, je, da so delavci nekam čudno mirno. **Poznam jih namreč iz mnogo bolj »revolucionarnih« obdobj, ko izraziti svoje nezadovoljstvo ali tudi strah za socialni obstoj s štrajkom ni bilo ta-**

ko nenevarno dejanje. To moje razmišljanje pa seveda naj ne pomeni poziva h generalnemu štrajku. Je le izraz začudenja na tem, da v naših podjetjih vse bolj dobivajo oblast strukture, proti katerim so se delavci nekoč, v nekem drugem sistemu, upravičeno najbolj borili.

Kultura

V siceršnjem – razumljivem – »jamranju« kulturnikov o nenehnem pomanjkanju denarja, zdaj v kulturnih krogih, pa tudi zunaj njih, najbolj odmeva vest, da **ima Koroška končno svojega udeleženca na republiški reviji amaterskih gledaliških skupin**. Ta zares velik in pomemben met je uspel mladim gledališčnikom z ravenske gimnazije, ki so pripravili zares dobro in odmevno igro **Evgen**. Že večkrat smo o njej podrobneje pisali, zato tega zdaj ni treba več. A se ob tem odpira nekaj drugih vprašanj, nad katerimi bi se morali zamisliti zlasti kulturniki na svoji problemski konferenci, ki naj bi jo pripravili v prihodnjih dneh.

Brez dvoma namreč drži, da je dramska amaterska kulturna ustvarjalnost v Mežiški dolini v zadnjih letih bolj tonila kot rasla. Dramska sekcija KUD Prežihov Voranc Ravne in gledališka skupina Prevalje – Mežica, ki sta nekoč vsako leto pripravili kakšno ugodno presenečenje, sta zdaj Trnuljčici. Najbolj dejavna je še vedno leška skupina Rudija Mlinarja. Evgena je treba torej izkoristiti kot novo vzpodbudo. Med mladimi je še vedno dovolj entuziazna in pripravljenosti. Tudi to igro so namreč pripravili povsem sami, brez večje strokovne pomoči in prej z nekaterimi poleni pod nogami. Če omenim na primer le to, da so morali krepko plačati za sleherni urico vaj v Titovem domu, kar jih je doslej veljalo kar okoli 11.000 dinarjev. No, zdaj ko je uspeh tukaj, se z njim poskušajo kititi tudi nekateri drugi.

Ena lastovka pa še ne more prinesiti pomladi. Zato bo z bolj načrtnim delom treba poskrbeti, da bo prihodnje leto na področnem srečanju amaterskih gledaliških skupin še več Korošcev in da tudi udeležba na republiškem srečanju ne bo naključje in presenečenje.

Osamosvojitvev

Kaj posebnega Korošci o osamosvojitvi Slovenije ne govorijo. Je meja preblizu in dovolj je, da o tem na veliko marnjajo na oni strani. **Cez to pokrajino je šlo že preveč viharjev, da bi se ljudje tukaj šele zdaj morali zavedati svojih korenin**. Če pa tako poslušas ljudi, so vendarle za ocepitev od nasilja in krvi. Želijo si čimprej nazaj svojih otrok, ki so pod poveljstvom jugogenera-

lov in radi bi živeli v miru. V blagostanju pa tako ali drugače še dolgo ne bodo živeli. Tudi tega se dobro zavedajo. Torej če že... Potem Slovenija!

Pozdravljeni Korošci, kjerkoli že ste!

Tomislav Ivčič

VSEBINA:

– Glose, karikature	str. 2
– Naša kronika: Pozdravljena Koroška	str. 3
– Udarina tema: Koroška se bo še tresla	str. 4–5
– Nesklepčni ravenski parlament 30 let Pralnice Ravne	str. 6
– Ni ene same resnice o vojni Sejem rabljenih vozil na Ravnah	str. 7
– Sl. Gradec: 9 milijonov za sanacijo cest Bolnica za kulturo Mikon s tujim partnerjem	str. 8
– Jože Kranjc – kmet z življenjskimi vedrinami	str. 9
– Radeljska skupščina čaka na zakonodajo	str. 10
– Vlada o zaposlovanju	str. 11
– Fotoprepilih: 29. taborniški tek	str. 12–13
– Mnenja – kolumni	str. 14
– Kultura: Brezočnikova razstava v Levem devžeju Fotorazstava v Slovenj Gradcu	str. 15
– Foto utrinki	str. 16
– Tih pokop povojnih žrtev na Lešah Romanje v Kelmorajin	str. 17
– Odbojkarice Prevalj v 1. slovenski ligi Koroška poje – revija brez najboljših	str. 18
– Korošci se staramo, kaj z domom	str. 19
– Vaš Prepilih, odmevi	str. 20–21
– Koroški šport, črna kronika	str. 23
– Prepihane koroške čveke	str. 24

PREPIH

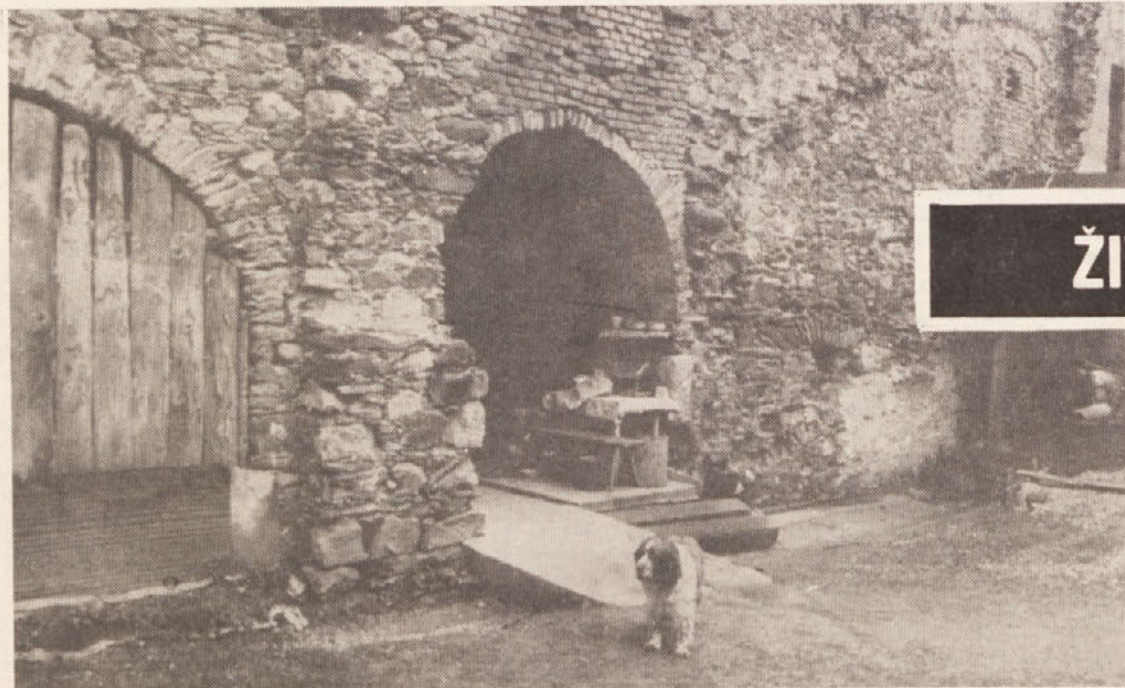
Od javnosti odvisen časopis. Izdaja ČZP Informacijski biro Ravne na Koroškem. Glavni in odgovorni urednik Vojko Močnik. Naslov uredništva: Ravne na Koroškem, Čečovje 5, tel. št. (0602) 22-999. Tiska Grafika Prevalje v nakladi 8000 izvodov. Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje št. 23/91 je časopis oproščen plačevanja temeljnega davka od prometa proizvodov. Nenaročeni tekstov in fotografij ne vračamo. Ponatis in uporaba tekstov v drugih medijih ni dovoljena.

TUDI KOROŠČI

Pod Golico bo še treslo

S potresom oziroma skupino potresov 27. in 28. aprila dobiva dosje HE Golica novo, doslej neznano dimenzijo. Doslej se je namreč trdilo, da je to področje tipično aseizmično in zato je v igri desetih možnih lokacij za odlagališče jedrskih odpadkov tudi bližnji zaselek Pernice.

Golici skupen projekt Avstrije in Jugoslavije v razmerju 80:20 v korist prvih, pa je vsa potencialna nevarnost na naši strani, večinska korist pa v Avstriji. Električna družba Kelag v svojem sistemu nima tako visokega jezua in zato je bilo pač nujno, da jo je obrnila na našo stran, saj bi na svojem ozemlju ob takšnem početju gotovo naleteli na večje probleme. Vendar, vrnimo se k potresom.

Namestitev prenosne potresne opazovalnice na Braniku nad Muto pa je pokazala, da je to področje razmeroma potresno, ne more se sicer primerjati z ljubljanskim, krškim ali idrijsko tolminskim področjem – pa vendarle. In kar je nemara za Golico in prebivalce v Dravski dolini najbolj pomembno – izkazalo se je, da Avstrijci pri tem projektu niso naredili seizmotektonskih študij. Jugoslovanska stran je na revizijskem postopku to dejstvo sicer izpostavljala, vendar so se Avstrijci spretno izmotali; češ – dokažite, da neobstoje seizmotektonskih študij pomeni manj varno grajeno pregrado.

Seveda ni človeka, ki bi to uspel dokazati, vendar pa je pomanjkanje teh temeljnih študij dokaz, da je pri tem šlo za svojevrstno kravjo kupčijo. Čeprav je elektrarna na

stopnje po MSK. Do te stopnje je grajena tudi več kot 90 metrov visoka pregrada na Golici, nekaj sto metrov od državne meje med Avstrijo in Slovenijo.

Sicer pa je bila velika sreča, da je bila globina potresa na epicentralnem odročju razmeroma velika, seizmologi pravijo okoli 11 kilometrov. Zaradi tega dejstva je potres zajel razmeroma širok teritorij, saj ga je čutila vsa severovzhodna Slovenija, tja do Kamnika in Grosuplja. Če bi bil potresni sunek bolj pri vrhu, bi zajel manjše področje, škoda pa bi bila neprimerljivo večja.

Na področju Ojstrice je drhtenje zemlje povzročilo la-

stari zidovi pod sabo pokopali tudi kakšno človeško žrtev...

Poškodbe so nastale tudi na področju Pernic, Bistriškega jarka, Podvelki, Vuzenici, Vuhredu, St. Vidu, Šmartnem pri Slovenj Gradcu in drugod.

Ob polni akumulaciji tudi več potresov

Pod Golico se bo še treslo, še posebej, ko se bo za 90 metrov visoko pregrado nabralo 22,5 milijonov kubikov vode, kolikor bi je naj bilo ob največjih konicah. Gre za tako imenovani prirast seizmičnosti, ki bo nastal ob polnjenju jezua in še nekaj let kasneje, seizmologi pa to poimenujejo tudi inducirana seizmičnost. V literaturi je takih primerov več, od Španije do Indije, kjer je na eni od pre-

ŽIVIMO NA

grad prišlo do potresa 6,5 stopnje po Richtarjevi lestvici (prej pa je bilo to področje tipično aseizmično področje).

Lahko pa se zgodi tudi obratno: v poprej seizmičnem področju zaradi nekega objekta velikanske teže pride do zmanjšanja seizmičnosti.

Tako je tudi mag. Renato Vidrih, samostojni svetovalec pri Seizmološkem zavodu Slovenije, dejal, da na tem področju v prihodnje lahko

Potres 6. stopnje pregrada za 7. stopnjo

Kot je znano, je glavni potresni sunek 27. aprila ob 20. uri, 44 minut, 56,5 sekund imel intenziteto 6 stopenj po MSK ali Mercallijevi lestvici (ti lestvici se bistveno ne razlikujeta, v stroki pa je vse bolj v uporabi MSK lestvica). Iz preteklosti je znan podoben potres samo še 6. aprila 1825 ob 12.30. Iz kart tako imenovanih povratnih period, ki so izdelane na podlagi potresne dejavnosti v preteklosti, strokovnjaki ugotavljajo, da je na obdobje 250 ali 500 let možno v tem predelu pojavljanje potresov do 6 stopnje. Za obdobje 1000 let pa lahko pričakujemo tudi močnejše potrese – do 7.

POTRESNEM PODROČJU

saste razpoke v ometu, odpoke kosov dimnikov, diagonalne razpoke na fasadi ipd. Največ poškodb je nastalo na Muti in Radljah ter okoli. Tu velja omeniti Klošter, kjer v nemogočih stanovanjskih razmerah živi okoli 50 ljudi. V Kloštru je narušenih več dimnikov, streho so že uspeli zakrpati. V tej 900 let stari zgradbi pa je več nevarnih razpok. Strokovnjaki menijo, da za večjo nesrečo Klošter ne potrebuje več potresa 6 stopnje po MSK, morda bo zadosti že 4 ali 5. Seveda se bi v radeljski občini morali krepko zamisliti, kaj storiti s stavbo in stanovalci. Prepozno bo, ko bodo

pričakujemo prirast seizmičnosti, saj takšna hidroakumulacija z ogromno količino vode predstavlja novo obremenitev v okolju. Nekoliko laično dodano: induktivna seizmičnost se bo v tem področju pojavljala dotlej, dokler se zemlja ne bo »privadila« na ta tujek. Inducirana seizmičnost je pri tako velikih objektih torej običajen pojav (značilen je bil tudi za Krško nuklearno, ki tehta 450 tisoč ton).

Magister Vidrih pa predvideva, da na ta račun vendarle ne pričakujejo potresov večjih intenzivnosti. Dodaja pa, da je nujno potrebna sodobna digitalna opazovalnica, ki bo direktno povezana

z Ljubljano. Menda je Kelag pripravljen primakniti milijon šilingov za to opazovalnico, ki pa ne bo popravila slabe opremljenosti slovenske seizmologije. Slovenci imamo namreč najmanj potresnih opazovalnic med vsemi jugoslovanskimi republikami, najsiromašnejšo seizmološko mrežo, zastarelo tehnologijo in nobenega daljinskega prenosa podatkov.

Tako siromašni pa smo »bogatejši« za nekaj desetink kilovatov elektrike, ki jo bomo dobili iz strojnice v Labotu in za vrsto težav, ki jih ta objekt s sabo prinaša. Mnoge od problemov ekološke narave sploh ni mogoče previditi, žal pa je vojna za Golico že izgubljena...

Miro Petek

Protest slovenski vladi

Vseh 17 tisoč prebivalcev občine Radlje ob Dravi, predvsem pa ljudje v Bistriškem jarku, na zgornji in spodnji Muti ter v Vuzenici, smo v strahu in v pižmah preživeli noč na prostem med 27. in 28. aprilom letos – zaradi 5 kratkih potresnih sunkov z epicentrom pod Golico! Čeprav živimo na potresnem območju (?) in je 90 metrski jez na HE Golica-Koralpe varen (?) – tako nas prepričujejo strokovnjaki in politiki – zdaj ljudje vedno bolj dvomimo v strokovnjake na določenih področjih (dr. Lapajne – seizmološki zavod, dr. Buser in ing. Premru – geološki zavod, ing. Janežič – za visoke pregrade) ter v sam Republiški sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora. Zakaj? Vedno bolj smo prepričani, da je slovenska stroka le obstranska stvar, ki služi politiki.

Glede na stalno prisotno potencialno nevarnost umetnega akumulacijskega jezera za 90 metrskim jezem z 22,5 milijona kubičnih metrov zajezone naše reke Bistrice, ki bo ogrožala ljudi z imetjem vred na tem območju, zahtevamo od vlade in strokovnjakov, da se problema vsaj enkrat lotijo resno! Nekaj sekund trajajoče sporočilo o potresu ob koncu (!) 3. TV dnevniška istega večera, ko je tisoče ljudi čakalo na objektivne informacije, je, žal, premalo. Menimo, da bi morali biti podatki o potresu prva vest dnevnika ter da bi moral vsaj nekdo dati strokovno sporočilo, ne pa, da smo si morali s poslušanjem avstrijske televizije, žal, zopet ustvariti polno dvomov!

Ponovno opozarjamo na izmišljene podatke o tem, do katere stopnje varnosti je jez na Golici zgrajen. Do nedavnega smo imeli v rokah dokumente, ki zagotavljajo varnost pregrade do 5,0 stopnje po Mercalijevi lestvici, vendar ko smo zeleni in drugi ljudje zahtevali seizmološke študije, se je nenadoma varnost pregrade na papirjih povečala na 7,0 stopnje po Mercaliju! Žal, uradnih podatkov o varnosti pregrade – NI!

Zato zahtevamo:
1. Da slovenska vlada in republiška skupščina storita vse, da HE

Golica nikoli ne bo obratovala!

2. Javni odgovor slovenske vlade na naše protestno pismo z 8. 8. 1990!

3. Javni odgovor od slovenskih strokovnjakov seizmike in geologije o njihovih strokovnih podatkih o področju HE Golica s širšo okolico – o samem jezu na Golici – ter natančne podatke o potresih 27. in 28. aprila 1991!

Krajevna skupnost Muta

M. SPEGLJ

Zeleni zgornje Dravske doline
dr. V. TOPLER

Zap. št.	dan	mes.	leto	ura	min (UTC)	sek	oddaljen. od opazoval. (km)	magnituda (po Richtertju)
1	18	09	1990	10	07	55.8	8	1.0
2	26	09	1990	06	11	05.9	14	2.2
3	14	10	1990	03	55	21.0	12	1.0
4	16	10	1990	11	23	03.2	2	/
5	20	11	1990	11	31	20.2	3	/
6	01	11	1990	11	25	02.2	11	2.1
7	11	12	1990	21	44	16.3	2	0.9
8	12	03	1991	17	33	22.4	7	1.7
9	20	03	1991	17	05	38.9	9	1.8
10	10	04	1991	17	15	21.3	7	2.3

Pregled potresov v okolici pregrade HE Golica (D-15 km), ki jih je zabeležila potresna opazovalnica v Braniku nad Muto, v času od 11. septembra 1990 do 27. aprila 1991.

Zap. št.	dan	mes.	leto	ura	min (UTC)	sek	D	M	oznaka na seizmogramu
	27	04	1991	18	44	56.5	/	4.0	a (glavni potres)
1	27	04	1991	18	46	33.0	9	1.3	b
2	27	04	1991	18	47	21.0	12	1.8	c
3	27	04	1991	18	57	42.8	10	1.3	d
4	27	04	1991	20	00	47.2	10	0.5	e
5	27	04	1991	21	51	35.0	10	1.9	f
6	27	04	1991	22	35	23.0	12	1.6	g
7	27	04	1991	22	49	20.6	12	0.9	/
8	28	04	1991	01	19	06.5	/	2.4	/
9	28	04	1991	02	22	23.3	10	0.5	h
0	28	04	1991	03	25	23.0	14	1.8	i
11	28	04	1991	06	19	/	/	/	/
12	28	04	1991	07	26	/	/	/	/

Pregled potresov, ki so sledili glavnemu sunku 27. aprila 1991 ob 18. uri 44 minut UTC. Zabeleženi so bili le na začasni potresni opazovalnici na Braniku nad Muto (D pomeni oddaljenost od opazovalnice v kilometrih, M pa magnitudo – po Richtertju).

V radeljskem Kloštru se po potresu obeta pravo »pasje življenje«.

NARAVA SVARI IN OPOZARJA

Po naporni soboti smo posedli, da se odpočijemo. Ni nam bilo prizaneseno, zgodilo se je to, na kar smo že nekaj stokrat opozarjali – potres! O, groza! Nad našimi domovi je jez Golica – Koralpe! Ni nam preostalo drugega kot zbežati na prosto. In že je bila tu neprespana noč – prva neprespana noč na prostem! Nemirni izrazi na licih zaskrbljenih ljudi so bili priča in spoznanje, da če se ne bi že štiri leta borili proti vodni bombi nad glavami – to je HE Golica – Koralpe, bi bila dolina Bistrice z Muto vred že dolina smrti – in uresničila bi se napoved iz naše pesmi z dne 20.8.89: Vzdržal bo jez???

Močna me sila bo zrinila čez!
S sabo vse bom pobrala,
z Dravo hribe ravnala.
Na Dravskem se polju bodem spočila,

razmesarjena trupla v blato povila,
korenine stoletne v opomin odložila!!
Je mar našo vlado narava s potresom (lani s poplavami v Savinjski dolini) zadnjič opozorila na njeno ležernost ob reševanju problema »zakletega jezua in odvzema Bistrice«? Nas pa je opozorila, da se moramo boriti do zadnje kaplje krvi in da nam bo pomagala!

Človek! Sam se zavedaj, bodi pogumen,
vsak tvoj napačen korak bo zate poguben.

Se je čas, da se borite zame,
ko zmanjka vam zdrave vode!
Gospod vas čez mejo ne bo več uslišal,

z argumenti vas bode utišal!

Bo mar po vsem tem naša vlada še vedno vztrajala in soglašala z Avstriji za polno polnitev jezua, nas pa žrtvovala za priznanje suverenosti! Argumentov je veliko, potres je najmočnejši, zato mora slovenska vlada na podlagi mednarodnega prava doseči našo varnost!, kajti potresi v noči od 27. na 28. april 91 ne dajejo upanja za naše preživetje! Pod jezom Golica nočemo živeti! Zakaj dela vlada proti nam? Bo Dravska dolina morala postati »Kosovo« Slovenije? Česar smo se najbolj bali – potresa?, se je delno že uresničilo.

In nezadovoljni smo z javnim obveščanjem o zadnjih potresih. Avstrija poroča vsak dan o tem, a Slovenija o tem molči – kot v realsocializmu!

Vaški odbor Bistriški jarek

I. Lesjak
J. Rak

NESKLEPČNO

Predsednika Skupščine občine Ravne na Koroškem Adija Ciglerja so minuli četrtek nekateri skušali prepričati, da bi vendarle še za par minut podaljšan čakanje na poslanca, ki je sicer napovedal svojo udeležbo na seji skupščine. »Tako pomembne zadeve, kot je občinski socialni program, ne bomo obravnavali na robu sklepčnosti,« je bil kategoričen župan in je 20 minut čez dvanajsto zaključil sejo.

V tistem trenutku je bilo prisotnih enajst poslancev družbenopolitičnega zbora (od dvajsetih), prav toliko v zboru krajevnih skupnosti, v zboru združenega dela pa je do sklepčnosti manjkal en delegat. Nezadovoljstvo prisotnih je bilo sicer razumljivo, saj poslanecem, ki se redno udeležujejo sej, ne more biti vseeno, če brez haska zapravljajo čas. Pa vendar je treba ugotoviti, da je imel predsednik popolnoma prav. V ravenski skupščini se namreč ni zgodilo prvič v tem mandatu, da je bila seja nesklepčna in ne prvič, da so morali sklepčnost zagotoviti z naknadnim telefoniranjem poslancem.

Predsedstvo skupščine je pred časom ob dejstvu, da udeležba na sejah ni zadovoljiva, prestavilo sklice skupščine iz popoldanskega na do-

poldanski čas. Pa ni pomagalo. Kljub pozivom, naj izvoljeni poslanci odgovorno opravljajo zaupano nalogo, so seje ravenskega parlamenta slabo obiskane. Če bi se delegati pred seji opravičili (vedno pač ni mogoče uskladiti svojih obvez), bi vso stvar še nekako razumeli. Tako pa...

Socialni program so poslanci – predvsem v zboru združenega dela zahtevali. Ko ga je vlada pripravila, in po mnenju »zunanjih opazovalcev« gre za dokaj dober, predvsem pa konkreten program, se nekaterim ni zdelo vredno priti na njegovo obravnavo.

Zanimiv je tudi pregled udeležbe na dosedanjih sejah občinske skupščine, predvsem evidenca neopravičenih izostankov. Tu vodijo poslanci opozicije, nekateri od njih pa se niso udeležili niti polovice sej. Kaj bojo rekli volilci? Ali bo tudi njim vseeno do izzigranega zaupanja? Ne verjamemo.

Predsednik Cigler je zahteval, da se pregled pošlje s ponovnim sklicem vsem poslancem v skupščini. Seja bo v četrtek, 16. maja, ob 12. uri. Bo sklepčna? O rezultatih razprave bomo (upamo) poročali drugič.

–vik

Pismo vodstvu in poslanskemu klubu Socialistične stranke Slovenije in pismo, naslovljeno javnosti

Prebivalci Slovenije te dni prestrašeni in zgroženi spremljamo dogajanje na Hrvaškem. Se posebej smo zaskrbljeni ljudje ob meji, ki vzdržujemo vsakodnevne stike z ljudmi v Avstriji, kjer so pričakovana razvoja jugoslovanskega brezumja še bolj pesimistična (pripravljenost avstrijske vojske, železni jezdec – barikade na robovih cest proti meji, taborišča za begunce,...).

Prej prikrito, a nakopičeno sovraštvo med posameznimi narodi v Jugoslaviji, v zadnjih dneh nezadržno eskalira. Pokopane so že prve žrtve, a konca nasprotij in spopadov ni moč zaznati. Prav nasprotno!

Pri tem je ena ključnih negativnih vlog dodeljena JLA, ki ostaja jugoslovanska pravzaprav le še po svoji različni nacionalni sestavi. V njej je tudi več fantov iz naših krajev, ki so bodisi že zaključili sedemmesečno, bodisi dvanajstmesečno usposabljanje, pa ne smejo in ne morejo domov. A pri delovanju JLA na Hrvaškem in tudi v BiH ne gre za obrambo domovine, temveč za pristransko udeležbo v državljanski vojni! Zaradi naših fantov njihovih staršev, prijateljev, nas vseh: **POZIVAMO** poslance SSS, naj se v skupščini odločno zavamejo za takojšen odpoklic slovenskih fantov iz JLA in za pospešeno **OSAMOSVOJITEV SLOVENIJE!**

Območni odbor SSS Ravne na Kor.
Franc Juričan

OBVESTILO

Zaradi zaključka kurilne sezone 90/91 bomo obračun ogrevanja (tekočo porabo) za meseca april in maj izvedli v mesecu juniju. S položnicami za mesec april bomo zavezancem zaračunali le tako imenovani fiksni del, s položnicami za mesec maj pa t.i. fiksni del za maj in porabo za meseca april in maj.

Družbenim uporabnikom in občanom, ki direktno koristijo zemeljski plin, bomo obračun izvedli na običajen način.

Hvala za razumevanje!

KOMUNALNO PODJETJE PREVALJE

30 LET PRALNICE NA RAVNAH

S skromno slovesnostjo so v soboto, 11. maja, na Ravnah slavili 30. letnico tamkajšnjega podjetja Pralnica.

Navzoče je pozdravila in se spomnila uspešnih 30 let nazaj direktorica Pralnice Angelca Haramija, slavnostni govornik pa je bil podpredsednik Izvršnega sveta skupščine občine Ravne, Marjan Berložnik. Kolektivu Pralnice so ob jubileju čestitali njihovi največji koristniki uslug, posamezniki in kolegi pralnice iz Ruš.

V preteklih, še ugodnih tržnih razmerah, je bilo v pralnici zaposlenih 27 delavk, zaradi zmanjšanja naročil in likvidnostnih težav pa jih je zdaj zaposlenih še 17. Splošna gospodarska kriza seveda ni šla mimo njih, zato iščejo nove rešitve in spodbude za iskanje dodatnih del ne manjka.

Angelca Haramija – direktorica Pralnice Ravne:

»Vesela sem, da smo kljub težavam in problemom uspeli pralnico pripeljati v 30. leto. Skušali smo skrbno gospodariti in smo tako kljub konkurenčnim cenam sorodnih dejavnosti uspešno poslovali. Ob jubileju je tudi priložnost, da si zastavimo nove naloge, nove programe in poiščemo še dodatne zaposlitve. Naš jubilej je tudi vaš, saj brez vas pralnice ne bi bilo.«

30. letnica Pralnice Ravne soupada v praznovanje občinskega praznika in slavnostni govornik, podpredsednik Izvršnega sveta skupščine občine Ravne, Marjan Berložnik, je takole dejal:

»Današnji čas je čas za delo. Množina odprtih vprašanj narekuje drugačne naloge, zahteva spremenjena ravnanja in prilagajanje današnjim tržnim razmeram. V občini Ravne se menjava sistema odraža v vsej svoji krutosti. Plansko gospodarstvo preteklih let pa je povabilo v Mežiško dolino veliko preveč ljudi. Zaradi tega dolina že drugič v sto letih doživlja socialne pretrese. Še enega takega pretresa ekološko in sicer izpita dolina več ne bo prenesla, zato je potrebno ob sanaciji stanja proučiti razvojne možnosti, kjer bosta vloga in pomen vsakega gospodarskega in družbenega subjekta v tej regiji jasno definirana. Svečanosti in praznovanja so trenutki, ki si jih ljudje zaslužimo, še zlasti če se veselimo rezultatov in načrtujemo vnaprej.«

In kolektiv Pralnice si čestitke gotovo zasluži, saj posledice problemov uspešno obvladuje in če bo tako še naprej, se jim ni potrebno bati prihodnosti.

I. FASVALD

NIKOLI NI ENE S A M E RESNICE

veliko družin, otrok in ljudi, ki jim je bilo že zaradi pripadnosti nekemu narodu sojeno vnaprej.

Šele kasnejša, še bolj umirjena zgodovina, bo odgrnila mnoge tančice. Dejstvo pa je, da so naši »vrhovni« že vedeli, kaj se bo zgodilo. Vedeli so, da bodo Britanci te ljudi vračali – in so jih tudi. Pa veste, kaj smo v glavnem z njimi naredili? Sedaj odkrivamo morišča!

Je bila torej vsa morija, pa ne samo na Poljani, tudi v Dolicih in še kje, potrebna?

Iz knjige »Celovška zarota« lahko dobimo vtis, da je bilo več prisotnega zločina.

Obiščite naš muzej revolucije v Slov. Gradcu. Tam hranimo dokaze naše resnice, dokaze nasilja bežečih; nasilja je bilo preveč, daleč čez vse razume človeške meje. Ampak zakaj? Vojne je bilo že tri ali štiri dni konec! Slovenske partizanske vojske že ni bilo več saj so jo nam že pred tem utopili v Jugoslovanski armadi!

Je šlo le za maščevanje, je šlo le za rojstvo semena novega sovraštva.

Saj veste – iz mitraljezov ne letijo trobentice, kot nikoli iz granate golo-bi!

K. Valtl

Če kaj beremo časopise, spoznamo, da v angleškem parlamentu še danes tečejo razprave o odgovornosti za zločine zadnje svetovne vojne. Baltik, Italija, pa tudi naša mala Koroška! Mi smo skoraj 40 let morali poslušati eno samo slavno verzijo zadnjih bojev na Poljani. Najbrž je bilo še najbolj prav, da smo se poklonili žrtvam. Nedolžnim, poslanim v ogenj, v smrt, ko je bil že mir. Gradili smo spomenike za velike proslave in ob tem milostno dobili še kakšen kilometer asfalta – seveda za naš denar.

Podoben spomenik pa je tudi le nekaj kilometrov naprej, ob majhni cerkvi na Pliberškem polju. To je spomenik neki drugi, nam prikrivani resnici. Tam smo slišali tudi druge resnice. Da je bilo med bežečimi tudi

Sejem rabljenih vozil na Ravnah

Prvič v nedeljo, 5. maja, drugič v nedeljo, 12. maja, dalje pa vsako nedeljo dopoldne od 8. do 13. ure. Kot vse kaže se bo sejem na Ravnah, »prijel«.

Zadeva sicer ni nova, saj imajo podobne sejme že precej dolgo v večjih mestih, kjer se poleg kupcev in prodajalcev zbere vsaj trikrat toliko »firbcev« in »kibicev«, ki jim obisk sejma popestri nedeljsko dopoldne. To je bilo med ostalim vodilo zasebnega podjetja »PROMTOR«, da organizira sejem tudi na Ravnah, za začetek kar v centru, na parkirišču blagovnice Nama. Zadeva je bila zanimiva tudi Nami, odločili so se, da v času sejma za lačne in žejne odprejo restavracijo. In kakšna je ponudba? Za začetek izredno pestra, pa tudi številčno zadovoljiva. Obakrat je bilo na prodaj približno trideset vozil. Lastnika pa jih je zamenjalo kar nekaj.

»Katrca«, letnik 76, je bila prvi dan sejma ena redkih, ki je imela izpisano ceno v dinarjih, in sicer 12.000 din. Je pa bila svojevrsten rekorder. Z novim lastnikom so se odpeljali na poskusno vožnjo že po petnajstih minutah in kupčija je bila sklenjena. Najimunitnejši je bil na sejm sijoč črn BMW, letnik 89, na katerega listu je pisalo »cena po dogovoru«. Ta dogovor pa je za resne kupce veljal 25.000 DEM.

Ficka, letnik 83, je bilo mogoče kupiti za 1.800 DEM, letnik 86 pa za 2.200 DEM.

Najštevilnejše so bile Zastave 101 in 128, cene pa 4.500 DEM do 7.500 DEM. Golfi so imeli cene od 5.800 za letnik 81, do 8.200 DEM za tri leta mlajšega diesela.

V nedeljo, 12. maja, je bil na sejm najdražji štiri mesece star SUZUKU VITARA – 29.000 DEM, OPEL KADET letnik 89, 22.000 DEM, FORD ESKORT 84 pa 12.800 DEM. V ponudbi je bil tudi vodno hlajeni 126 P (letnik 90) za 8.500 DEM. Zastave 101 so bile nekaj cenejše kot prvič. Letnik 79: 2.900 in letnik 88: 6.000 DEM. Najcenejši na sejm je bil fičo, letnik 81, za samo 10.000 din (izjema cena u Yu din), pa še registriran je bil do konca leta.

Firbcev je bilo obakrat ravno dovolj, da je bilo vzdušje pravo sejmsko.

Posebnost sejma na Ravnah je še ta, da vsi prodajalci pridejo na seznam, ki omogoča tudi po sejm posredno prodajo brez provizije. Na sejm vam po želji napišejo kupoprodajno pogodbo, če je vozilo prodano izven registracijskega območja, je možno dobiti tudi preizkusne tablice.

Informacije o vozilih na listi lahko kupci dobijo v pisarni »PROMTOR« na AMD Ravne ali po telefonu 22-548 dopoldne –22-716 popoldan.

Začetek je torej uspel, nadaljna usoda sejma pa je odvisna od ponudbe in povpraševanja. Organizator želi in obljublja, da bo kmalu zaživela tudi prodaja in menjava ostalih vozil – od koles, mopedov, do prikolic. Za vzorec je tovornjak že bil na prvem sejmju in je bil tudi prodan.

-it

DVOJČKA STA BILA DVA

KUD Strojnska Reka je začel sodelovati s Kulturno-prosvetnim društvom Šmihel nad Pliberkom. Tako so aprila v Mladinskem domu v Strojnski Reki nastopili Šmihelčani, reški mešani pevski zbor pa bo imel v Avstriji koncert enkrat v začetku junija.

Skupina koroških Slovencev si je v Reki s Plautusovima Dvojčkoma, delo sta režirala Marjan Belina in Micka Opetnik, nedvomno pridobila simpatija, sploh brata, ki sta igrala dvojčka. V vsesplošni zmešnjavi na odru je bila ves čas največja draž ugbanje, ali sta dvojčka dva ali je eden. Bila sta dva!

H.M.

Še 9 milijonov za sanacijo cest

PRIPRAVA RAZVOJNIH PROGRAMOV

Slovenjegraški IS meni, da so področja v republiškem zakonu o razvoju demografsko ogroženih področij plod statistike in ne realnih razmer.

Do konca aprila so v slovenjegraški občini dobili za sanacijo posledic lanskoletnih poplav 13,4 mio din, na ponedeljkovi seji pa so se odlo-

čili, da bodo za nadaljnje delo namenili še skoraj 9 oziroma natančno 8,979,710,30 dinarjev. Tako bo šlo:

- za sanacijo lokalnih cest	din 6.055.242,00
- za sanacijo komunalnih cest	din 1.001.190,00
- za sanacijo gozdnih cest	din 400.000,00
- za izgradnjo mostov	din 1.291.286,80
- za projektno dokumentacijo plazov na lokalni cesti Slovenj Gradec - Kope	322.000,00

Sklenili so še, da bodo v tem letu, dokler velja **razpis po zakonu o razvoju demografsko ogroženih področij**, pripravili za področja Golavobuka, Kozjaka, Male Mislinje, Pake, Razborce, Tolstega vrha pri Mislinji in Završ s pomočjo Novne studia za razvoj podeželja z Raven razvojne programe.

Zagotovili so denar in pooblastili predsednika IS, da imenuje strokovno skupino, ki bo sodelovala pri izdelavi programov. Skupina naj bi pokrivala področja kmetijstva, gozdarstva, obrti, komunalne infrastrukture, oskrbnih funkcij in urejanja prostora. Osnovna analiza razvojnega stanja naj bi bila nared do 15. junija, do takrat naj bi bil narejen tudi globalni koncept razvoja, podrobni razvojni programi pa bi bili gotovi do 31. oktobra. V teh naj bi bili opredeljeni tudi že načrti uresničevanja v obdobju od 1991 do 1993.

Ker je bil do 15. maja rok za pripravo javnih del na republiški razpis za taka dela, so v občini zbrali predloge programov, ki jih je IS potrdil. S področja družbenih dejavnosti so bili predloženi naslednji:

- **Urejanje prostorov in okolice centra IVANČICA** (Centra za varstvo, vzgojo, usposabljanje in zaposlovanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju).

- **Sondiranje fasad na zgradbah na glavnem trgu v Slovenj Gradcu za potrebe prenove mestnega jedra.**

- **Alternativne oblike varstva otrok na domu, pomoč v gospodinjstvu in pomoč pri skrbi za starejšega člana družine, pomoč pri učenju različnih predmetov**

ter alternativni programi za otroke v času počitnic in specializirane storitve (ta program je predložil tudi za Slovenj Gradec ravenški Razor).

S področja gospodarstva pa je IS dobil naslednje predloge:

- **Vzdrževanje gozdnih cest.**

- **Čiščenje strug Mislinje, Suhadolnice in Homšnice.**

- **Posaditev dreves ob obrežju reke Suhadolnice v Starem trgu.**

- **Vzdrževanje dela na melioracijskih sistemih.**

Na navedenih delih (če jih bodo opredelili kot javne v republiki) naj bi delalo okoli 50 ljudi, ki bi ob vseh pravicah, ki gredo iz dela, dobili tudi denarno nagrado (1000-1100 din). Ob teh, sicer slabo nagrajenih, zato pa družbeno koristnih neprofitnih delih, naj bi se pokazalo, koliko so se brezposelni v resnici pripravljene vključevati v reševanje svojih socialnih problemov.

Občinska vlada je obravnavala tudi **pripombe na obvoznico** v javni obravnavi in sklenila, da predlog da v nadaljnjo razpravo skupščini, ker je strokovno utemeljen in po vseh menilih najustreznejši.

Obravnavala je tudi predlog odvetnice Jože Konečnik, da posreduje v upravnem postopku za **vrnitev premoženja**, ki so ga z odločbo Okrajne zaplembe komisije dne 1.9.1945 odvzeli Ljudmili in Karlu Gollu. Sklep IS je, da se z zadevo seznanijo, ugotovljiva pa, da je postopek pri upravnem organu za premoženjsko pravne zadeve v teku, z vsemi aktivnostmi za zbiranje dokazov in dejstev, potrebnih za odločanje. Zavrnili je tudi očitke o zavlačevanju postopkov.

-ep

Od denarja za ceste bo šlo bolj malo za pot v demokracijo.

NIKO

BO MIKONU USPEL VELIK MET?

Družba TUS Mikon se je v zadnjih letih znašla v precejšnjih težavah, podobno kot vsa tekstilna industrija. Poleg tega je Mikonu velik udarec prizadejal stečaj Elana, saj je bil Mikon ekskluzivni proizvajalec trenerk pod to blagovno znamko. Pred časom so zaprli tudi obrat, v katerem so delali jadra. Konkurenca iz daljnega Vzhoda je bila preveč močna.

Ta teden pričenjajo v Mikonu montirati nove stroje, ki jih je v Mislinjo pripeljal zahodnonemški partner Carl Colemann, ki je v svetu znan kot proizvajalec visoko modnega (in dragega) spodnjega perila. Ze ta teden naj bi pričeli tudi s poskusno proizvodnjo, zaenkrat pa bo šlo le za lon pose oziroma dodelavo. Iz Nemčije bodo v Mislinjo pripeljali že skrojeni tekstil, tu pa ga bodo sešili. Vendar je nemški partner zainteresiran za širše sodelovanje z Mislinjčani, čeprav je od pisma o namerah pa do današnje realizacije zaradi znanega jugoslovanskega cirkusa trajalo kar precej časa. Če bodo razmere dovoljevale in če se bodo Mislinjčani obnesli, je Nemeč pri nas pripravljen ustanoviti tudi mešano podjetje.

Kaj to pomeni na področju zaposlovanja, če bo Mislinjčanom in Mikonu res uspel ta velik met? Zaenkrat, v tej poskusni proizvodnji, bo v obratu spodnjega perila delalo okoli deset šivilj, še letos pa naj bi delo to dobilo od 40 do 50 ljudi. In če bo res prišlo do ustanovitve mešanega podjetja, potem se lahko nadejajo, da bo zaposlitev in dela za 200 do 250 delavcev.

zz

Slovenjgraška bolnišnica:

S SRCEM ZA KULTURO

Slovenjgraška splošna bolnišnica je eden redkih kolektivov, ki ima organizirano ljubiteljsko kulturno dejavnost v svojem društvu. Le to deluje že nekaj nad 8 let in združuje pevsko, likovno in gledališko dejavnost, organizirajo pa tudi javne tribune.

Pevska dejavnost je sicer zadnji dve leti zamrla, a prizadevajo si jo ponovno oživiti. Tudi gledališka skupina si je privoščila malo pavze, letos pa je z novim odskim delom sodelovala na občinski in področni reviji gledaliških skupin. Ob pomanjkanju domačega »kadra« si gledališčniki pomagajo z zunanji člani. V zadnjem obdobju so pripravili dve komediji: »VOJNA V TRETJEM NADSTROPJU« in »KOMEDIJA LJUBEZNI«, člani pa so sodelovali tudi v Vrančevi POŽGANICI -KUD-a Danica v Šentprimozu na avstrijskem Koroškem.

Likovna sekcija je uredila razstavn prostor v avli bolnišnice in postavila na ogled dela Franceta Slane, Milana Unkoviča, Benjamina Kumpreja, Franca Boštjana, Zorana Ogrinca, otroških risb z Japonske, skulpture Janka Dolenca, dela Brede in Bogomirja Celcer ter skulpture dr. Lojzeta Pogorevca, treh članov likovne sekcije bolnišnice. Možnost predstavitev dajejo predvsem avtorjem iz Koroške, ki imajo manj možnosti vstopiti v profesionalne galerije. Takšna usmeritev bo ostala tudi v prihodnje.

Zelo odmevne so javne tribune, saj so nanje v društvu povabili že

mnoge znane osebnosti iz kulturnega in političnega življenja, od Milana Kučana, Cirila Zlobca, do Toneta Partličiča, Poldeta Bibiča, Ibrahima Rugova, Ljuba Tadića in drugih.

Tudi v tem kulturnem društvu se srečujejo s finančnimi težavami, predvsem pa je zaradi večzmenkega dela težko organizirati različne aktivnosti. A najbolj vztrajni vztrajajo, ker jim vključevanje v kulturi pomeni tudi osebnostno zadovoljstvo.

Takšni so tudi člani dosedanjega upravnega odbora kulturnega društva bolnišnice Slovenj Gradec, ki jim še ni zmanjkalo volje do dela in so na občnem zboru pretekli teden ponovno prevzeli vodenje društva. Ob tem je dosedanji in novi predsednik dr. Nado Vodopija dejal, da so povsod pri delu amaterskih kulturnih društev vzponi in padci, a vsem je treba pokazati, da se z dobro voljo da marsikaj storiti.

In če je trenutno nekaterim zmanjkalo volje, jih je potrebno prebuditi in vzpodbujati, saj so sadov navsezadnje vsi veseli. V načrtih pa je med drugim nakup pianina za pevsko sekcijo in za številne prireditve, ki jih vselej spremlja tudi prisrčen kulturni program. Pa še to si želijo v društvu: da bi se o njihovih dejavnostih v javnosti več vedelo, pisalo in govorilo, saj jim le to pomeni javno priznanje za njihova prizadevanja.

Heda Praprotnik

TRGOVSKO PODJETJE
nama
LJUBLJANA
TOMŠIČEVA 1 PO

PE SLOVENJ GRADEC
Tel.: (0602) 42-161
Telefax: (0602) 42-109

V Naminih blagovnicah so obnovili možnost ugodnega nakupa nad določeno vsoto s potrošniškim posojilom, zato dobro prisluhnite: Do 25. maja lahko kupujete tekstil, metražo, dekorativo, tehnične izdelke, gospodinjne aparate in obutev na 3 obroke, brez pologa, brez obresti. Privlačni pa so tudi ostali krediti, saj je pri nakupu nad 20.000 din polog samo 10 %, ugodna pa je tudi obrestna mera. V NAMI SKRBLJO ZA SVOJE KUPCE.

JOŽE KRAJNC

kmet z življenjskimi vedrinami

Jože Krajnc z ženo in vnukom Petrom

Kmetje smo po naravi bolj izurjeni za sukanje orodja v rokah kot peresa, pa vendar se tu in tam le najde kateri, ki je voljan svoja doživetja ali spomine s pisalom vreči na papir za časopis. No, taki, ki radi beremo in sučemo pero, se spoznamo po tem konjičku na kakšnem srečanju. In tako sva se osebno spoznala tudi z **JOŽETOM KRAJNCEM** iz Šentilja pri Mislinji.

Povedal mi je marsikaj zanimivega o svojem življenju, kar je vredno zapisa. Bil je tik pred dosluženjem vojaščine, ko so se nad našo deželo pripodili temni oblaki, grozeče se vojne, ki ljudem niso obetali nič dobrega. Kot mnogim mladim fantom so tudi njemu spodnesli sanje o skorajšnji vrnitvi v svoj preljubi domači kraj in nanj prilepili vojaško suktnjo. Še za nadaljnja štiri leta in pol se je potikal po bojiščih in ujetništvih ter se ves sestradan in razcapan vrnil v svoj domači kraj, šele ob koncu leta 1945, kjer ga domači skoraj niso več poznali. Saj sploh

niso več vedeli, ali je še živ ali ne.

O obleki, ki jo je slekel pred vojaščino, ni bilo več sledu, saj je bilo že vse iztrošeno zaradi pomanjkanja v težkih časih. Ker pa je bil Jože kmečkega porekla, ni dobil nakaznic za tekstil, čeprav kmetje tekstila ne proizvajajo. Z grenkobo mi pripoveduje, da je moral še dolgo hoditi v cunjah, ki jih je privlekel s seboj iz ujetništva, kjer je pustil svoja najlepša mlada leta.

Ko so mu starši prepustili **majhno kmetijo**, mu je v srcu zatlela volja po osvajanju deklet. In po gospodinjno mu ni bilo treba kam daleč. Takrat so dekleta še bolj cenila kmečki stan, pa čeprav je bil obdan s pritiski in žaljivkami.

Ker se na majhni kmetiji ni dalo živeti samo od kmetijstva, se je oprijel **službe zavarovalništva** za polna tri desetletja in prekriznil obširno področje gorovja ob reki Mislinji. Dostikrat so mu na njegovih poteh bile spremljevalke nevihte, nalivi in tudi skozi snežne zamete je bilo treba pozimi. Ko je prišel na cilj, pa ni bilo denarja

pri hiši, »ali pa ni bilo koga doma« in dolgo pot je bilo treba ponoviti. Na srečo je bilo takih doživetij bolj malo.

V vseh teh letih mu je uspelo, da je poleg službe s trdim delom skupaj s potomci vsa stara poslopja zamenjal z novimi in dopolnil, kar je načrtoval. Za ta uspeh se ima zahvaliti skrbni ženi, ki je v njegovi odsotnosti ob vzgoji otrok podpirala še četrti vogal hiše.

Pa še dve njegovi posebnosti moram omeniti. Ob službi in delu na kmetiji je vedno našel tudi čas za **sodelovanje na igralniških odrih** in gostovanja z igrami tudi po drugih krajih, na kar so mu ostali lepi spomini. Skozi ves čas, odkar se je seznanil s pisano besedo, je vsak prosti trenutek izko-

ristil za branje. In prav vneto branje mu je dalo navdih, da je tudi sam začel **pisati leposlovne črtice in članke** za objavo v časopisih. Pa tudi pesnitve mu niso tuje; se dobro rimajo in nekaj so mu jih tudi objavili v Mohorjevkah.

Kljub temu, da je Jože pred leti že odložil sedmi križ, je še vedno aktiven povsod, kjer je treba prijeti za delo – kjer se obnavlja kakšen kulturni pomnik ali drugi ljudem koristen objekt.

V imenu vseh, ki ga poznamo in spoštujemo, mu želim, da bi oba z ženo ob svojih potomcih še dolgo čila in zdrava uživala sadove svojega dela, ter da bi nam, ki radi beremo njegove vrstice, še po strežljive kakšno zanimivo črtico.

Ludvik Mori

DRŽITE SE
IN ZMAGAJTE!

Boj za pravice delavcev, ki so še vedno na čakanju, kaj jim prinese usoda v »FECRU«, se nadaljuje. Nadaljevanje je bilo dne 25.4. na sodišču v Slovenj Gradcu. Vsi toženi, ki jih je solastnik »FECRA« tožil za nastalo škodo v njegovi proizvodnji, so se prvič našli na zagovoru pred sodnikom. Na zaključku te razprave še nihče ni vedel povedati končnega rezultata, a na njega verjetno ne bo treba dolgo čakati. To sem napisal kot uvod, hotel sem pa povedati nekaj bolj (vsaj zame) pomembnega.

Na ta dan so se pred sodiščem zbrali tudi vsi tisti, ki so sodelovali stavki pred »FECROM«. Vsak si je pripel rdeči nagelj in seveda tudi transparentov ni manjkalo. Hoteli so pokazati, da so še vedno skupaj in da se tudi oni ne pustijo kar tako ugnati. To mi je dalo misliti. Morda je prišel čas, ko je delavec doumel, da se le s skupno močjo danes lahko še kam pride.

V to trditev zadnje čase skoraj nisem več verjel, zdaj pa neke zopet verjamem. Spomnil sem se starega pregovora, ki pravi, da prijatelja spoznaš v sili. Morda se bo pa porodil nov pregovor, ki bo govoril, da delavec delavca ali – bolje rečeno – sodelavca spozna v sili.

Na koncu tega skromnega članka bi rad dodal še nekaj. Vsi tisti, ki ste sodelovali v stavki pred »FECROM« in vsi organizatorji te stavke, držite se, bodite složni in zmagajte! S tem boste vsem ostalim dokazali, da se skupna moč ne da kar tako zlomiti. Dokazali boste vsem tistim, ki so v katerikoli stavki izgubili, da niso ravnali prav in vaš način stavljanja naj jim bo v primer.

Pa kaj bi še sploh govoril, za vse to bomo še vsi prav hitro izvedeli. Mogoče bo kdo dejal, da sem preveč črnogled in da govorim o stvarih, ki so v resnici svetlejšje, kot jih jaz znam opisati, ampak povem vam nekaj – če je narava dodelila vsaki živali, da bije svoj boj za obstanek, ne vidim, zakaj bi bil človek izjema.

Z. Škrubej

KOROŠKI
KOZOLEC

Je že tako, da slavo dosežemo na razne načine. Koroški kozolec v Turiški vasi pri Slovenj Gradcu je pozornost vzbudil s proračunsko debato, ko so mu klestili 110 tisočakov, namenjenih za njegovo sanacijo in jih namenjali za sanacijo sociale.

(Foto: J. Sušec)

Morovščekov kozolec

VRAČANJE SE ŠE NI PRIČELO

Po pričakovanju je bila osrednja in najbolj pereča točka zadnjega zasedanja radeljske občinske skupščine vračanje premoženja, ki je bilo odvzeto pred skorajda pol stoletja. Gre pa za imetje pokojnega Rainharda Kasperja iz Vuzenice (oziroma okolice), ki mu je Okrajna zaplembna komisija na Prevaljah 29. 9. 1945 zaplenila celotno premoženje. Premoženja je bilo več kot 134 hektarjev zemljišč, skupaj z gradbenimi objekti in premoženjem.

Boljševistični sistem je zgodaj po vojni razlašal vsevprek in omenjena zaplembna komisija je na Koroškem naredila precej krivic. Iz njene »opus« je gotovo najbolj znan primer Plešivčnik na Prevaljah, kjer je skupščina starega sklica to odločbo razglasila za nično. Plešivčnikovi so dobili vrnjeno imetje pred sprejetjem množice zakonov, ki bodo urejali te zadeve. Primer Kasper pa je gotovo enak primeru Plešivčnik, vendar njegov epilog zaenkrat še ni povsem znan. Skupščina je namreč odločila, da mora upravni organ preveriti in presoditi glede dokazov o narodnosti.

GOSPOD ŽUPAN, TOVARIŠ RAVNATELJ

Radeljska osnovna šola je dobila novega ravnatelja. Herman Tomažič, župan radeljske občine in direktor delavske univerze, je dobil podporo odbornikov v občinski skupščini in bo tako kmalu odšel na novo delovno dolžnost.

Otroci pokojnega Rainharda Kasperja so vložili zahtevo (zastopa jih dedič Horst Kasper iz Dobje vasi, Ravne na Koroškem), da se odločba Okrajne zaplembne komisije izreče za nično. S tem izrekom bi dobili vrnjeno vso odvzeto premoženje v obliki, kot je bila v letu 1945, ko so to imetje odvzeli.

Okrajne zaplembne komisije so odločale o zaplembi premoženja na podlagi 1. in 2. odstavka 1. člena odloka AVNOJ, z dne 21. 11. 1944, o prehodu sovražnikovega premoženja v državno last, če je šlo za premoženje nemškega rajha in njegovih državljanov ali za premoženje oseb nemške narodnosti. O vseh ostalih primerih je moralo odločati pristojno sodišče.

Zakon o splošnem upravnem postopku pravi, da ničnostni razlogi ne zastarajo, torej je odločbo mož-

no razglasiti za nično ob vsakem času in učinkuje za nazaj. Ker danes ni več teh zloglasnih komisij, je za izdajo te odločbe pristojna občinska skupščina, ki je dedič te neprijetne komisije.

DELO ZA INŠPEKTORJE

Higiensko-epidemiološka služba ravenskega zdravstvenega doma bi rada opravljala nadzor obratov živilske stroke in zato potrebuje tudi ustrezno pooblastilo občinske skupščine. Gre za kontrolo oziroma higienski nadzor pri zasebnih obrtnikih. Slupščina tega soglasja ni dala, saj meni, da bo ugotavljanje higienskega režima v obratih množične prehrane lahko upravljal organ sanitarne inšpekcije.

Pri tej zadevi pa je najbolj sporno državljanstvo oziroma narodnost Reinharda Kasperja. Iz potrdila o državljanstvu, številka 208-4/01-6, z dne 8.2., je razvidno, da je bil Reinhard Kasper jugoslovanski državljan, ni pa pisnega dokumenta, ki bi dokazoval, da je bil slovenske narodnosti. Zato je upravni organ menil, da sta zadosten dokaz dve priči. Odborniki v skupščini pa so menili drugače in upravnemu organu dali zadevo v ponovno presojo.

KOMISIJE, KOMISIJE...

Radeljska skupščina je razrešila statutarno-pravno komisiji, in imenovala novo, ki jo vodi Erik Mravljak iz Radelj.

Ustanovili so tudi komisijo za vračanje premoženja, predseduje ji Danica Šantl iz Podlipja.

Komisijo, ki bo spremljala proračun občine, pa bo vodil predsednik Jože Kobolt iz Radelj.

Mirko Likar, zaposlen na srednji kovinarski šoli na Muti, je novi delegat v Koroškem pokrajinskem muzeju.

Sicer pa je odbornike pri tem najbolj skrbelo dejstvo, da bodo odškodnine, ki jih bodo zahtevali dediči za zemljo, ki je bila v teh letih že odkupljena, bremenile občinski proračun, ta pa v te namene seveda nima sredstev. Zato so tudi menili, da vendarle kaže okrog vračanja počakati na kompleksno zakonodajo, ki bo urejala tudi to materialno plat in materialne posledice. Te pa tačas v občini res ne morejo predvideti.

(zz)

ČAKAJOČ NA ZAKONODAJO

ERVIN KOKOŠINEK IN NJEGOVIH 13 NASTOPOV

Ervin Kokošinek, delegat radeljske občine v republiškem Zboru občin, je bil že nekajkrat pozvan, da bi sodeloval na zasedanju občinske skupščine, ki je vendarle njegova baza. Ker tudi na zadnje zasedanje ni utegnil priti, je odbornikom poslal poročilo o delu, v prilogah pa še fotokopije vprašanj in objavljenih odgovorov. Takole je zapisal gospod Ervin Kokošinek:

»Od meseca maja 1990 do vključno 31/3-1991 sem imel v zboru občin 13 nastopov, delegatskih pobud in delegatskih vprašanj. V zvezi s problematiko izgradnje HE Golica-Coralpe sem imel daljši prispevek, ki so ga sestavili »Zeleni« Zgornje Dravske doline ter Izvršni svet občine Radlje ob Dravi. Poleg tega sem imel v zvezi z Bistrico še 5 delegatskih pobud in vprašanj, ki sem jih sestavil sam.

V zvezi z problematiko zakona o gozdovih sem imel pri moratoriju daljšo diskusijo, ki mi jo je sestavil gospod Maks SUŠEK, pri osnutku zakona pa krajši prispevek, kar mi je sestavil dr. PEČNIK iz Dravograda, vprašanje v zvezi z vzdrževanjem gozdnih cest, sem sestavil sam. V zvezi z načrtovanjem izgradnje zaklonišč sem imel delegatsko pobudo, na katero sem dobil odgovor v skuščinem Poročevalcu. Poleg navedenega sem imel še tri delegatske pobude ter 2 amandmaja k predlogom zakonov, in sicer:

- Socialna problematika in zaposlovanje
- Štipendiranje in izobraževanje
- Zakon o zavodih, zakon o organizaciji in financiranju izobraževanja in podobno.

Na delegatske pobude in vprašanja v zvezi z problematiko izgradnje elektrarne Golica-Coralpe sem prav tako dobil pismeni odgovor v skupščinskem poročevalcu.

V zvezi z ostalimi pobudami in vprašanji sem dobil ustne odgovore na skupščini, za nekatera vprašanja pa nisem dobil odgovorov.

Vse objave in odgovore prilagam k temu poročilu. Za moje razprave, pobude in vprašanja na skupščini pa so na voljo magnetogramski zapisi, ki se nahajajo pri načelnici oddelka za družbene dejavnosti in občo upravo g. Milici ČESNIK, kjer so delegatom skupščine občine Radlje na vpogled.

TUDI TO SE ZGODI »PASJI DAVKI«!?

Delegatske pobude in vprašanja so včasih prave poslastice. To se je zgodilo tudi na zadnjem zasedanju radeljske občinske skupščine, na katero je svet KS Radlje ob Dravi naslovil vprašanje oziroma pobudo o psih. Zaradi njene »sočnosti« in »izvirnosti« jo tednik Prepih objavlja v celoti.

»Število psov je nenormalno naraslo. Prešlo je v navado, da si vsaka družina zaželi psa. Vzgoja psa zahteva veliko truda pa tudi znanja. Nekateri ljubitelji psov pa mislijo, da se pes sam vzgaja in temu sledijo posledice, da imamo veliko število potepuških psov. Le ti pa vdirajo v zajčnike, kurnike, pohajajo po vrtovih, kopljejo po urejenih gredah in onesnažujejo neposredno okolje hiš.

Vprašujemo, kako o tem razmišlja veterinarska služba, ki je zadolžena za tovrstni nadzor. Včasih so ljudje poznali t.zv. šintarje. Novi časi so prinesli nove predpise in nova (zveneča) imena kot veterinarski higijeničnik. Kaj je torej s temi službami? Obstoja, ali ne obstoja? Če obstoja, kaj počne, da jo ne čutimo? Ali se morda vet. hig. ne spodobiti nositi zanko za klateže? Če ne obstoja, zakaj ne? Kako misli torej vet. služba reševati oz. rešiti to zadevo. Kontumac še ni preklican (vsaj ne vemo, da bi bil), pa tudi v tistih najbolj kritičnih obdobjih zapore ni bilo čutiti nadzora in psi so tekali sem in tja kot vedno.

Smatramo, da je ta zadeva postala dovolj resna in, da se bodo morali občinski organi resno pogovarjati z veterinarji.

V zvezi z navedenim dajemo tudi delegatsko pobudo: Vse pse v mestnem naselju (var. v strnjem naselju) izvzemši službene pse (polic. lovske, vodniške, lavinske itd.), je smatrati kot luksuzne živali in naj bo nanje določena posebna davčna stopnja in sicer:

- mali psi (do 20 cm) - 5.000 din
- srednji psi (do 40 cm) - 10.000 din
- veliki psi - 13.000 din

To bi bilo koristno za obč. blagajno pa tudi lastnike psov bi morda spametovalo, da bi razmislili ali so jim psi po stanovanjih in dvoriščih v mestnem naselju potrebni.

Pred. sveta KS
Ivan Pečovnik

**Kdor živi lagodno, ima čas za
knjige in psa.**

ARAN

RADELJSKA VLADA PODPRLA PROGRAM TEHNOLOŠKIH VIŠKOV TOVARNE MUTA

Veliko pozornosti članov radeljske vlade je na zadnji seji veljalo programu reševanju tehnoloških viškov Tovarne Muta, ki je tačas edina v občini s pripravljenim programom. Direktor Marko Rutar je poudaril, da so že lani v omenjeni tovarni pripravili program odvečnih delavcev skupaj z Zavodom za zaposlovanje, ki je od okoli 1200 zaposlenih predvideval za 285 delavcev manj.

Od 1. aprila v podjetju Tovarne Muta poslujejo kot štiri družbe z omejeno odgovornostjo s krovnim podjetjem.

V matični firmi so ugotovili, da bi lahko okoli 95 delavcev upokojili, 32 delavcem bi dokupili leta, okoli 70 pa bi jih dobilo odpoved. Teh 72 delavcev bi med šestmesečno odpovedjo še kdaj pa kdaj občasno delalo, temu pa bodo seveda sledile odpravnine.

Za vse to bo potreben denar, zato je direktor Marko Rutar predlagal izvršnemu svetu, da bi denar na račun občinskega proračuna, v obdobju okrog 25. in 1. v mesecu, ko le-ta miruje, posodili Tovarni Muta. Gre za izdatke podjetja, ki so sicer stroškovno opredeljeni, niso pa časovno določeni.

Za odkup let, seveda le tistim, ki jim do uradne upokojitve manjkata dve leti, bi Tovarna Muta potrebovala 4 milijone din, kar bi v enakem znesku prispeval tudi zavod za zaposlovanje. Tudi ta je omejena in več kot 30 odpravnin na mesec ni moč izpeljati. Če bi občina tovarni za reševanje tehnoloških viškov v omenjenih obdobjih posodila denar, potem bi lahko na Muti zmanjšali število zaposlenih še za 180, je poudaril Marko Rutar.

Franč Zaucer je posebej poudaril, da v tem primeru proračuna ne postavljajo v funkcijo kreditiranja ali za podporo proizvodnemu delu, temveč za podporo socialnega področja v podjetjih le, če imajo izdelan program tehnoloških viškov. To pa je najbrž tudi vse, kar v danih razmerah lahko naredi izvršni svet.

Tovarna Muta, kot je videti, se doslej še edina prilagaja tržnim razmeram, ki so seveda boleče, a v tem trenutku edine sprejemljive. Tudi ob odločanju o tem sklepu se je pojavila bojazen; obstaja namreč riziko, da bi zaradi tega prišlo do zastoja pri dotacijah proračunskim porabnikom.

Ob zagotovilih, da do zastoja pri vračanju denarja v Tovarni Muta vsaj do konca avgusta ne more priti, je vlada sprejela sklep, da se **Tovarni Muta pomaga z medmesečnimi likvidnimi sredstvi občinskega proračuna za reševanje tehnoloških viškov na odpoklic, po enakih obrestni meri, kot bi jih izvršnemu svetu dala banka.** Sklep

velja do konca leta.

Izvršni svet je sprejel tudi predlog odloka o organiziranju zdravstvenega doma Radlje v javni zavod in o organiziranju Reševalne službe Ravne v javni zavod. K odlokomu so pridali še pripombe, ki se nanašajo na neomejeno subsidiarno solidarnost, za katero morajo obveznosti izpolnjevati soustanovitelji. Pravno pa so menili, da bi morale k odlokomu spadati tudi pogodbe, s konkretnimi nalogami med ustanoviteljem in soustanovitelji.

Enkrat mesečno se bodo tako člani vlade kot člani skupščine sez-

znajali z realizacijo prihodkov in odhodkov proračunskih sredstev, za kar je imenovana posebna komisija, ki jo je podprla tudi skupščina. Doslej je bila proračunska realizacija le 11,7 %, pričakovati pa je bilo vsaj 25 % realizacijo. V tem obdobju je največ problemov okrog financiranja skupnih upravnih organov, ker jim odmerjene dvanajstine ne zadoščajo za kritje izpadlih obveznosti.

Ugotavljajo, da planirana sredstva za posamezno družbeno dejavnost ne zagotavljajo kritja za vse nastale stroške, pri čemer je predvsem problematično pokrivanje stroškov prevozov otrok, subvencije vzgojnih, podatki za kritje socialnih prenosov na področju zdravstva in socialnega skrbstva, ker cene storitev presega-jo rast planiranih sredstev. **Za uskladitev odhodkov s prihodki za področje zdravstva bo potrebno skupščini predložiti predlog za zvišanje prispevne stopnje.**

Pa še to: ker je bilo veliko govoric okrog visoko izplačanega regre-

sa delavcem državne uprave, so nam na seji izvršnega sveta zagotovili, da so vsem proračunskim porabnikom omogočili regres v višini 5400 dinarjev.

Do 15. maja pa je rok, da se bodo morala podjetja odzvati na razpis javnih del in ker bo šlo za delno finančno pomoč programov s strani republike, se bodo slej ko prej morali »zmigati« tudi v občini Radlje. Občina je doslej prejela le ponudbo **Razorja** in sicer za 4 skupine del: za alternativne oblike varstva otrok, za pomoč pri gospodinjstvih opravih starejših občanov, za strokovno pomoč pri učenju različnih učnih predmetov in za nekatere programe zaposlitve otrok. Čimprej bo potrebno poiskati ljudi za tovrstne aktivnosti, za kar se menda že zavzema Lojze Gostenčnik v svojem zasebnem podjetju, ki se bodo slejkoprej morale preleviti v stalne zaposlitve. **Mi pa se sprašujemo, kje so ostali; skorajda ni odziva, ne iz družbenih in ne iz zasebnih podjetij.**

I. Fasvald

TRI LETA PLESOV, PESMI IN ISKANJA STARIH SLEDI

POROKE V RADLJAH NEKOLIKO DRAŽJE, A V GALANTNEM PROSTORU

Po želji in zahtevi, da bi civilne poroke v Radljah le izzvenele bolj slavnostno in da bo protokol poroke boljši, so se odločili, da bodo odslej poroke v dvorcu, v poslovni stavbi Gozdnega gospodarstva Radlje, ki je več kot idealen za ta namen.

Gre za objekt, ki je vzorno urejen, s čudovitim okoljem in urejenimi parkirišči. S porokami bodo pričeli takoj, saj v prostor ne bo potrebno vlagati, gre le še za nakup notranje opreme iz sredstev za modernizacijo uprave. Ostaja problem plačila najemnine za omenjeni prostor, ki bo znašala za 460 DM dinarske protivrednosti. Izvršni svet je to pobudo sprejel in predlagal, da bo odslej znašal prispevek ob sklenitvi zakonske zveze 50 DM dinarske protivrednosti.

Te dni nekako minevajo tri leta, odkar je pričela z delom mlada folklorna skupina na Muti.

Skupino, ki je v teh letih opravila nič manj kakor 49 nastopov, vodi **Teja Ropoša**.

Teja je tukajšnje domačinke, ki pa vendarle prihaja po starših iz Pomurja in že zaradi tega najbrž ni slučaj, da se je skupina najprej lotila spleta Pomurskih plesov.

Kasneje se je skupina temeljito lotila iskanja in raziskovanja prav v teh krajih domačih, že vsaj napol pozabljenih plesov. Vse to pa še

čaka ne uresničitev. Saj ne gre samo za ples, gre tudi za noše in podobno, če hočete – za denar.

Skupina je v teh letih največ nastopala v domačem okolju, nastopala je po krajih Koroške, bila večkrat povabljena v sosednjo Avstrijo, predvsem v obmejne kraje, bila gost na mariborskih prireditvah, na obisku na Korčuli...

Tretjo obletnico bodo proslavili s celovečernim nastopom, ki so ga namenili domačinom.

Prireditvev je bila v soboto, 11. maja, ob 19. uri v avli osnovne šo-

le na Muti.

Pa še to. Da se je skupina lahko oblekla in noše, gre velika zahvala mnogim obrtnikom, posameznikom, tudi podjetjem, največ pa neustavljivi volji skupine same.

Plesalci so mladi, vse od učencev srednjih šol pa do študentov, pa tudi kakšen odrasel par je že med njimi.

Med vsemi pa obilica dobre volje in razumevanja.

K. Valtl

SLAVILI SO RIBNIČANI

Start
najmlajših

Najmlajše
pionirke
na štartih.
Mamice
in ateki
dajejo še
zadnja
navodila

S POHORJA

Slike in tekst:
Kristl Valtl

Z mnogimi težavami, predvsem z vremenom, so taborniki Mute tudi letos spravili pod streho 29. taborniški tek, 20. spominski tek in 2. mali maraton.

Udeležba nekoliko manjša, le blizu 400 tekmovalcev, ni manjkalo pohval, pa tudi resne pripombe smo slišali.

Muta še vedno ostaja pojem dobre organizacije takšnih prirediteljev. Tekmovalci pa zamerijo, da letos ni bilo več tistih tradicionalnih nagrad z žrebanjem, ki so bile bolj privlačnost kot nagrada.

Pa tudi o smotnosti malega maratona so mnjenja močno deljena. Mnogi, predvsem ljubitelji, menijo, da naj bi ostal spominski tek kot oblika skoraj za vse primere rekreacije.

Sicer pa so po nekaj letih zopet z zbirom vseh točk slavili tekmovalci iz Ribnice na Pohorju. Tam je tudi prehodna zastavica teka.

Na drugem mestu so tekmovalci OŠ Radlje in na tretjem domačini, oziroma tekmovalci organizatorja - Muta.

Tudi prave
dobre volje
ni manjkalo

»Vsi za črto
- red je red«

Mali maraton
22500 m
- priprave na
štart

Proti cilju

KOSI

ko-si

TUS – KOSI
podjetje za proizvodnjo netkanih tkanin
Stari trg 6a
62380 Slovenj Gradec
telefon: (0602) 42-659, n.c. 43-731
telex: 33450 YU KORAF
telex: (0602) 43-795

DEJAVNOST

Razvijamo in izdelujemo vložne materiale za oblaženo pohištvo in vzmetnice na osnovi naravnih rastlinskih in živalskih vlaken. Prednost naših proizvodov je v tem, da so izdelani iz pretežno naravnih materialov, kar omogoča našim kupcem proizvodnjo visokokvalitetnih BIO programov. Proizvajamo tudi BIO izolacijske materiale, ki zagotavljajo zdravo bivalno okolje.

AS AVTOSERVIS SLOVENJ GRADEC
p.o.
Kidričeva 4, Slovenj Gradec,
tel.: (0602) 41 002, 41 491, 41 425,
fax: (0602) 41 489

NUDI AVTOREMONTNE STORITVE IZ PROGRAMA **ZASTAVA**
TEHNIČNE PREGLEDE CESTNIH VOZIL,
PODALJŠANJE REGISTRACIJ IN
IZDAJA REGISTRSKIH TABLIC.
ELEKTRONSKA OPTIKA

NOVO!

PRODAJA IN GARANCIJSKO SERVISIRANJE VOZIL

ZNAMKE **ŠKODA**

DOBAVA TAKOJ.

 ŠKODA **ŠKODA** **ŠKODA** **ŠKODA**

SGP KOGRA DRAVOGRAD
**GRADBENO
PODJETJE**
d.o.o.
SLOVENJ GRADEC

ASTOR
PODJETJE ZA ADMINISTRATIVNE STORITVE, PROIZVODNJO
IN RAZVOJ DROBNEGA GOSPODARSTVA

Prežihova 24, 62390 Ravne na Kor., Tel., Fax: 0602/23-094

prevent

zagotovljeno zadovoljstvo

S POSLOVNIM PROSTOROM PODJETJA

PINKI

RAZŠIRJENA PRODAJALNA IN
MINI-BAR

Vam poleg že znanih artiklov nudi še vse
vrste bele tehnike, akustike, drobnih go-
spodinskih aparatov.
Prodaja na 3 obroke brez obresti!
MINI-BAR nudi vsak lep petek in soboto
od 17. do 23. ure jedi na žaru!
PRODAJALNA IN MINI-BAR PINKI

KOPA

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING – HIŠA BISTRIH REŠITEV
KIDRIČEVA 14, SLOVENJ GRADEC

**OGLAS V
PREPIHU
– VAŠ USPEH!**

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

Zavarovalnica Triglav

POSLOVNA ENOTA KOROŠKA

Slovenj Gradec,
Voranečev trg 2
Tel.: (0602) 41-842, 41-843

*Gordno gospodarstvo
Slovenj Gradec*

gorenje

SLIKOPLESKARSTVO
–FASADERSTVO
DŽINIČ SABAHUDIN
»BRKO«
Dobja vas 11, tel. 31-801

- Hitro in kvalitetno izvajamo vse vrste slikopleskarskih del ter polaganje keramičnih ploščic
- Izdelava bavalita, valita, kulirplasta itd.
- Barvanje fasad s fasadeksom, akrilokolorjem ter demit sistem
- Zelo poceni delamo za družbeni in privatni sektor z garancijo
- Možnost plačila na tri obroke, tudi s čekom

ČETRTEK, 16.5.: 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin, 33 obratov. 13.30 Obvestila I. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Popoldne na Koroškem radiu. 15.30 Dogodki in odmevi. 16.00 Poslovni dnevi ERE. 17.00 Društvo za cerebralno paralizo se predstavlja. 18.00 Oddaja za mlade, YU rock vibrator itd. 19.00 Obvestila II. 20. Povedano po nemško. 20.15 Nasvidenje in Sky Radio.

PETEK, 17.5.: 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin, Novosti iz diskoteke Jolly. 13.30 Obvestila I. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Nasvidenje.

SOBOTA, 18.5.: 9.00 Pozdrav. 9.15 Horoskop. 9.30 Obvestila I. 10.00 Kupujte z nami. 10.15 Sportni kaži-pot. 10.30 Koroški razgledi. 10.45 Kultura vabi. 11.00 Marjanca. 12.30 Čestitke in pozdravi. 13.30 Obvestila II. 15.00 Popoldne na Koroškem radiu. 15.30 Dogodki in odmevi. 16.00 Stavim da... 17.30 Kolinska - javljanje in nagradna igra. 18.00 Lojtrca 7 naj, naj. 19.00 Obvestila III. 20.00 do 24.00 Nočni klub Koroškega radia, Kolinska - javljanje, Lojtrca 3x3... 00.00 Nasvidenje in Sky Radio.

NEDELJA, 19.5.: 9.00 Pozdrav. 9.15 Horoskop. 9.30 Obvestila I. 9.45 Rezervirano za kmetijstvo. 10.00 Koroška kronika. 10.15 Pismo iz zamejstva. 10.30 Vesti. 10.45 Kultura vabi. 11.00 Nasvidenje. 12.30 Čestitke in pozdravi. 13.30 Obvestila II. 15.00 Nasvidenje.

PONEDELJEK, 20.5.: 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: Vi izbirate. 13.30 Obvestila. 13.40 Hit tedna. 14.30 Koroški razgledi. 14.40 Sportni pregled. 15.00 Nasvidenje.

TOREK, 21.5.: 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: Zapršite z nami. 13.30 Obvestila I. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Popoldne na Koroškem radiu. 15.30 Dogodki in odmevi. 18.00 Lojtrca 7 naj, naj. 19.00 Obvestila II. 20.00 Povedano po nemško. 20.15 Nasvidenje in Sky Radio.

SREDA, 22.5.: 11.00 Pozdrav. 11.15 Horoskop. 11.30 Kupujte z nami. 12.00 Listamo po časopisih. 12.30 Danes na Koroškem. 12.45 Kultura vabi. 13.00 Glasbeni magazin: Gost. 13.30 Obvestila I. 13.45 Minute za Večer. 14.30 Koroški razgledi. 15.00 Nasvidenje.

KRIŽANKA - IZŽREBANI PREJEMNIKI NAGRAD

Izmed reševalcev nagradne križanke v 10. številki Prepiha smo izžrebali tri nagrajence. To so:

- 1. nagrada** - 600 din
- **Jožica Ajtnik**, Kottlje 55,
62390 Ravne na Koroškem
- 2. nagrada** - 400 din
- **Tatjana Sagernik**, Otiški vrh 142,
62373 Sentjanž pri Dravogradu
- 3. nagrada** - trimesečna naročnina
na časopis Prepih
- **Franč Gošar**, Leše 30,
62391 Prevalje

Denarni nagradi je prispevala **Zavarovalna skupnost Triglav**, poslovna enota Koroška, geslo križanke pa se je glasilo: Vaš zaupnik - enota za Koroško - ker življenje potrebuje varnost. **ČESTITAMO!**

dežurstva

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Ravne na Koroškem (tel. 21-211): za oba dežurna okoliša (Ravne - Prevalje in Mežica - Črna) je dežurstvo urejeno ponoči, ob koncu tedna pa od sobote, od 13. ure, do ponedeljka, do 6. ure.

Slovenj Gradec (tel. 41-031, int. 417): dežurstvo je urejeno vsak dan ponoči, ob koncu tedna pa od sobote, od 14.30, do ponedeljka, do 7. ure.

Dravograd (tel.: 83-351): ves teden je dežurna **dr. Nada Hleb**.

Radlje ob Dravi (tel.: 71-121): od sobote od 14. ure do nedelje do 7. ure je dežuren **dr. Franc Kenk**, od nedelje od 7. ure do ponedeljka do 7. ure pa **dr. Anton Petar**.

ZOBOZDRAVSTVENA ORDINACIJA

Za Ravne na Koroškem, Dravograd in Radlje ob Dravi je organizirano zobozdravstveno dežurstvo ob nedeljah in praznikih v Zdravstvenem domu Dravograd.

V nedeljo je od 7. do 12. ure dežurna **v.d. Marija Rutar**. Tel. 83-351.

V **Slovenj Gradcu** je dežurstvo urejeno ob nedeljah in praznikih od 8. do 10. ure. Tel. 41-031.

VETERINARSKÉ POSTAJE

Telefonske številke veterinarskih postaj (informacije o dežurnih veterinarjih so stalne):
Dravograd: **85-079**, Radlje ob Dravi: **71-167**, Slovenj Gradec: **41-187**, Prevalje: **31-340**.

LEKARNE

Ravne na Koroškem (tel. 22-292): ob delavnikih je lekarna dežurna od 20. do 22. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. in od 18. do 20. ure.

Slovenj Gradec (tel. 41-112): ob delavnikih je lekarna dežurna od 19.30 do 21.30, ob nedeljah in praznikih pa od 8.30 do 11. in od 16. ure do 21.30.

Radlje ob Dravi (tel. 71-115): ob delavnikih je lekarna dežurna od 20. do 22. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. in od 18. do 22. ure.

BENCINSKE ČRPALKE

To nedeljo delajo bencinske črpalke Petrola na **Prevaljah, Slovenj Gradcu - Francetova ul.** in na **Muti** od 7. do 19. ure, v **Dravogradu** pa od 7. do 20. ure. Črpalka v Radljah ob Dravi je zaprta.

prireditve

PROGRAM PRIREDITEV OB PRAZNIKU OBČINE RAVNE:

Četrtek, 16.5.1991:

Ob 16. uri: Občinsko tekmovanje v mini odbojki v telovadnici na Prevaljah.

Ob 17. uri: Občinsko pokalno tekmovanje moških ekip v odbojki v telovadnicah na Ravnah, Prevaljah in v Mežici.

Petek, 17.5.1991:

Ob 15.30: Občinski turnir v odbojki za pionirke v telovadnici na Prevaljah.

Ob 18. uri: Predstava KUD Splošna bolnišnica Slovenj Gradec: »KOMEDIJA LJUBEZNI« - Kulturni dom v Črni ob 20. uri: Letni koncert MPZ Društva upokojencev Prevalje, Družbeni dom.

Sobota, 18.5.1991:

Ob 9. uri: Taboriški mnogoboj na Prevaljah: Prikaz taboriških veščin.

Ob 10. uri: Srečanje društev TVD Partizan občine Ravne na Ivarčkem jezeru.

Ob 11. uri: Meddruštvena tekma v smučarskih skokih za pionirje na 23 in 30 m plastični skakalnici v Dobji vasi.

Sobota, 18.5. in nedelja, 19.5.1991:

Ob 9. uri: Dvodnevni odprti turnir v tenisu za posameznike na tenis igrišču na Ravnah.

mali oglasi

GOLF diesel, letnik 83, prevoženih 107.000 km, prodam za 6.800 DEM. Lorber, Legen 77, Šmartno. Tel.: (0602) 53-467.

PRODAM vikend na Zelen bregu - inf. tel.: 22-999 ali 22-759, popoldan.

PRODAM dobro ohranjeno sedežno garnituro. Zaveršnik, Gubčeva 8, Slovenj Gradec. Telefon: 0602/42-774, popoldan.

V SREDIŠČU Dravograda prodajam večje enoetažno stanovanje. Tel.: 0602/84-693.

PRODAM osebni avto Citroen GS, letnik 80, registriran do 2. 92. Inf. po tel.: 31-060.

PRODAM Yugo 45 Koral 1989, prevoženih 17.000 km. Tel.: 0602/41-060.

UGODNO prodam stroj za ročni tampon tisk. Tel.: 31-412.

PRODAM Offset stroj Rex Rotary - A4. Tel.: 31-412.

PRODAM stroj (ročni) Tigel - Boston za tisk vizitk, vabil z termografom in z napravo za zgibanje. Tel.: 31-412.

ODPRTI TELEFON ZA OTROKE IN ODRASLE V STISKI

(0602) 23-399, 23-004

SREDA: 17.-19

PON.-PETEK: 12.-13.

POD ŠIFRO »PRIJATELJ«

Naročilnica

Do preklica naročam tednik PREPIH

Ime in priimek _____

Kraj in poštna št. _____

Naslov _____

Podpis _____

Naročilnico pošljite na naslov: Uredništvo Prepiha, 62390 Ravne na Koroškem, Čečevje 5. Naročnino bomo obračunavali dvomesečno vnaprej.

Piše: Silvija Borovnik

Proč z domovino

Švicarski pisatelj Friedrich Dürrenmatt, avtor številnih črnih komedij o oblasti, je zapisal: »Država se pričena imenovati domovina vselej takrat, kadar namerava pobijati svoje ljudi.« Njegova misel se mi suče po glavi vztrajno kot malokatera. Kot da je pripeta na velikanski ringlspil, znan tudi v sodobni slovenski književnosti, ki se vrti in vrti ter se po določenem času vrne k svojem izhodišču. Lahko, da misel kak mesec miruje, zavita v navidezni svetovni, evropski ali celo balkanski mir, potem pa, tako kot zdaj ob pobojih na Hrvaškem, spet zabrcna in se požene na tisto svoje nikdar zaustavljeno kolo. Vrežeči se posmeh vsem, ki so mislili, da se zgodovina ne ponavlja.

Konkretni posamezniki, ki jim zgodovinarji kasneje navadno obesijo krivdo za vse človeško hudo, Ludviki ali Adolfi, Jožefi, Josifi ali Josipi, slej ko prej umrejo. Toda njihov tip ostajajo. Ti značilnostniki zamenjajo prejšnje barve z novimi, razobesijo nove, svoje zastave, poimenujejo ulice in trge po lastnih ljubljenci, razglasijo nove, svoje praznike – in to zmeraj, zmeraj strašljivo enako, že s kakšnim »vse-ljudskodobrim« opravičilom. Nato pa, razprti nosnici in hrzajoči, zajezdijo tisti svoj ringlspil, ki pelje le naokrog in prej nazaj kot naprej, ter razglasijo, oznanijo ali kar ukazejo novi čas.

V imenu novega, NJIHOVEGA časa, ki da je napočil prav od tedaj, moramo zato mi, isti stari

navadni ljudje, postati novi, neomadeževano skoteni, sveži, njihovi. Bognedaj da bi ostali, kar smo ali bi radi bili: nikogaršnji, samo svoji. Bogvaruj. Spet moramo biti »nacionalno ogroženi«, spet se moramo že za kaj »boriti«, spet bi nas radi zgnali v trume protestnih pohodnikov, spet da je treba »umirati za domovino«. Iz najbolj groznih, predvsem pa sto in stokrat NESMISELNIH smrti naredijo oblastniki takojci »narodne junake«. In tako, na večno ponovljiv način, samo da zdaj tudi pred našimi očmi, država že spet postaja domovina.

Razlika med obema domišljavima gospema je ta, da se prva hladno šopiri z ekonomijo in s pravom, druga pa le z nekakšnim zmešanim čustvom. Le-to je danes bratska ljubezen in jutri umor.

V državah je življenje povsem vsakdanje dolgočasno, ljudje hitijo v službe in včasih po opravkih, posedajo tu in tam v parkih ali kavarnah ter veseljačijo za praznike, sicer pa si solijo pamet po ustanovah in v prostem času obdelujejo vrtove. V državah se ljudje – tudi za državo, ne le zase – učijo, gradijo, raziskujejo, poslušajo. V domovinah pa si ljudje samo za domovino – menda ja ne tudi zase?! – režejo vratove. V domovinah pa norci obrijejo ljudi.

Domovine zato nikomur ne privoščim. Želim si, da ne bi nikogar več doletela.

Piše: Janez Praper

Širjenje privatnih podjetij

Število obrtnikov in privatnih podjetij v zadnjem času hitro narašča. Po eni strani je to seveda dobro, saj izboljšuje strukturo proizvodnje v korist malih podjetij, po drugi strani pa to pomeni vse slabosti kampanjskega reševanja problemov.

Večje število malih proizvodnih enot samo po sebi še ne pomeni tudi večje količine proizvedenega blaga ali opravljenih storitev, saj je novih izdelkov malo. V glavnem gre za prevzemanje določenega proizvodnega programa od večjih firm, ki zaradi čiščenja programov posamezne proizvode izločajo.

Prav tako moramo biti objektivni pri številu zaposlitvev ali samozaposlitev, saj velja podobna ugotovitev kot pri proizvodnji. Novih zaposlitev je malo, več je prehodov iz velikih podjetij v manjša ali k obrtnikom.

Tudi širitev ponudbe predvsem z blagom iz uvoza je sicer za potrošnika dobrodošla, ekonomsko pa je za narodno gospodarstvo kaj malo pomembna, če predvsem temelji na uvozu, ki nima za sabo ustreznega izvoza.

O teh stvareh človek razmišlja, ko gleda naše malo gospodarstvo, in gotovo bomo morali postaviti kriterije, po katerih bomo presojali uspešnost in merili napredek realno in objektivno.

Na prvem mestu morajo biti s strani zakonodaje jasno opredeljeni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da posameznik ali skupina dobi pravico postati podjetje.

Dva tisoč dinarjev izločenih sredstev pri SDK, statut in vpis v sodni register najbrž ni dovolj, podjetnik se običajno šele ob koncu leta zave, da mora oddati neko bilanco, za to pa je potrebno knjigovodstvo, za knjigovodstvo pa knjigovodja in dokumentacija itd.

Se večja zmeda velja pri dejavnostih, saj so registracije praviloma izjemno široke, s celimi spiski dejavnosti, ki jih podjetnik ne more strokovno obvladati.

Oblast mora tudi zagotoviti nadzor nad zakonitostjo poslovanja in omogočiti približno enake pogoje velikim in malim podjetjem. Menim, da država še zdaleč ne opravi svojega dela, če pripravi in izvaja še tako dobre zakone, ampak mora tudi z instrumenti politike skrbeti za napredek in potek proizvodnje. Za to ima na razpolago tako davčno kot kreditno politiko, podpirati in razvijati mora strokovne institucije in agencije za razvoj. Kot partnerja bi vlada pri razvojnih vprašanjih podjetništva in proizvodnje morala upoštevati glas podjetij, združenih v gospodarski zbornici in ne le posameznih političnih strank.

Časa nimamo na pretek, priložnosti za popravilo napak tudi ne, zato se lotimo stvari pretehtano, strokovno preiščeno in odgovorno.

Od vsega pompa je ostal le rompomom.

NIKO

Piše: Bojan Borstner

Zgodovina in praznovanja

Ko v zadnjem času spremljam dogodke, ki so v Sloveniji povezani z našo lastno zgodovino, se vse pogosteje spominjam izjave Miguela de Unamune, da je zgodovina vzgojna, vendar ni podučna. Dolgo časa se mi je to razlikovanje zdelo odvečno, ker sem bil prepričan, da obstajajo določene vrednote, ki so nevprijetne, obče sprejete.

Toda danes imam občutek, da to ne velja. Morda je to res zgolj moj občutek, vendar mi bogastvo primerov iz vsakdanjega življenja prča, da to ni zgolj moja zmotna predstava.

Analizirajmo praznični festival, ki se je začel z dnevom OF, nadaljeval s praznikom dela in dnevom zmage (pri nas na Ravnah še s 15. majem) ter se končal z dnevom mladosti.

Čudni prazniki so bili to. Najprej dan OF – uradni jugoslovanski politiki ni bil nikoli povšeči, saj smo Slovenci s tem vzpostavili temelje lastne državnosti, ki je bila pluralno zasnovana, kar je bilo zelo nevarno za enotno ideologijo.

Nato je prišel praznik dela, ki smo ga praznovali po sovjetskem vzoru, s paradami in množičnimi zborovanji.

Predstavljal je praznik vladajoče ideologije v imenu delavskega razreda, kateremu se je s tem podarjal videz pravega gospodarja.

Dan zmage je bil praznik, ki nas je povezoval z Evropo in svetom, ker smo bili del zmagovite protifašistične koalicije. Na ta način smo si zagotovili samostojnost in neodvisnost, ki pa sta bili neprestano »ogroženi«, zdaj od kapitalističnega Zahoda, zdaj od komunističnega Vzhoda. Zato, da bi poudarjali lastno »različnost«, smo dnevu zmage pripisovali vse manjšo vlogo.

Konec prazničnega festivala je predstavljal dan mladosti – rojstni dan Velikega vodje. To je bil pravi praznik socialistične družbe, saj je v »veselju in razigranosti« mladih, največjega bogastva družbe, združeval glorificiranje Maršala – delavca, ki je postal Vodja.

V osemdesetih letih smo najprej opustili praznovanje dneva mladosti, čemur zaradi izključno ideološke obravnavosti praznika nihče ne nasprotuje več.

Toda precej drugače je s preostalimi tremi. Dan OF, ki bi moral v spremenjenih družbenih razmerah postati pravi slovenski praznik, je že

bil predmet velikih političnih spopadov. Grozila je celo notranja razcepjenost, ki bi v krvavih jugoslovanskih razmerah lahko bila usodna za suverenost Slovenije. Osnovo za spor je predstavljala črta rdečega terorja, ki bi naj bila bistveni del slovenskega boja proti fašizmu in nacizmu. Tudi, če je to res (a o tem naj sodi zgodovina), se s tem ne negira dejstvo, da je Osvobodilna fronta bila zveza tistih Slovencev, ki se niso bili pripravljali ukloniti, prodati okupatorjem.

Kaj pa praznik dela? S tem, ko je postal politični sistem pluralen, je samemu prazniku vrnjena njegova prava podoba, česar pa se niti delavci niti delodajalci za sedaj še ne zavedajo dovolj.

Za konec nam je ostal še dan zmage. Ta praznik smo samo še malo bolj »pozabili« in s tem zaokrožili tisto, kar smo počeli že prej – poudarili svojo »drugačnost«, ki jo Evropa tako »ceni«.

Res je, da zgodovina ni podučna, ker je poduk povezan s posameznimi moralnimi (političnimi) sistemi, vendar ni zaradi tega nič manj vzgojna, česar pa se bomo morali šele priučiti.

BREZOČNIKOVE SLIKE V LEVEM DEVŽEJU

Na razstavi vidimo štiri akvarele in štiri gvaše. Oba ciklusa sta tematsko različna, akvareli so intimnejše ali zasebne narave, gvaši pa predstavljajo nekakšen gostilniški ali celo pijanski cikel.

Barvna paleta akvarelov je skromna, včasih reducirana celo na dve barvi in risbo. Pripomniti pa velja, da hitra risba ne določa dovolj anatomskih značilnosti ali zakonitosti, tako da mogoče bolj seznanjeni gledalec lahko tudi podvomi v avtorjevo poznavanje telesa.

Povsod se pojavlja ženska figura, bolj ali manj prisotna ali poudarjena, in podoben je njen delež v izrazu.

Tokrat ne opazimo nekakšne moške podrejenosti ampak je bolj prisotno sožitje med žensko in moškim, zlasti to izraža velikostno izenačen in z rokami povezan par.

Morda bi lahko govorili celo o usodni povezanosti obeh figur. V »Pijanskem ciklusu« je avtorjev pristop drugačen.

Razdrobljene figure, podaljšane roke, razkrečeni in deformirani prsti, ki segajo po pijači in je nikoli ne dosežejo dovolj, kažejo na odvisnost in razkroj. Brezizrazni obrazi dajo slutiti brezkarakternost in odvisnost, lahko tudi brezizhodnost, zgubljenost ter vdanost v usodo.

Figure v skupini, kljub navidezni povezanosti, kvečjemu kažejo na morebitno prijateljstvo, ki pa se reducira zgolj v sožitje v pijači ali pijanosti.

Tehnika gvaša je primerna, ker nastaja množica potez, tonov in struktur, kar dodatno krepi nedorečenost.

Aktualnost motivike in tudi ideje v obeh ciklusih poudarjajo črne slikovne obrobe (passe-partouti).

In gostilna je kar primeren kraj za tovrstne slike, seveda le v primeru, da jih kdo od siceršnjih obiskovalcev lokala vsaj mimogrede opazuje, saj samo v tem primeru spozna (ali pa tudi ne) njihov tudi vzgojni namen.

Po vsem skupaj nazdravimo torej angažiranemu slikarju Stojanu Brezočniku in njegovim slikam, pa tudi Milanu Kamniku, ki v tem in drugih smislih skrbi za zaviljiv nivo kulturnih prireditev v Prevaljah, ki pa nikoli niso tako obiskane, kot bi organizator želel.

V klubu Levi devžej je doslej razstavljalo že veliko tudi zelo priznanih slikarjev in drugih, vrstila se je cela paleta glasbenikov, tudi svetovnega slovesa (imen namerno ne bom omenjal, saj jih okolica niti na plakatih ni opazila), pa vendar je vse skupaj ostalo na lokalni ravni, lokalnem nezanimanju, lokalni zavistnosti, lokalni lenobnosti, lokalnem neznanju, skratka v vsem tem (in tudi drugem) se kaže bolesta provinca.

Gospodu Milanu Kamniku kljub vsesplošnim težavam lahko čestitamo, hkrati pa se čudimo, zakaj pravzaprav še ni obupal. Mogoče pa vse skupaj počne zgolj zaradi sebe?

Benjamin Kumprej, akad. slikar

FOTOGRAFSKO-LITERARNA RAZSTAVA

Od prvega osnutka programa Fotografskega kluba An, izbora poezije, fotografiranja na tematiko oz. sporočilnost pesmi in nadaljnega sodelovanja obeh klubov pri organizaciji, smo v okvirnem času štirih mesecev pripravili razstavo, katere otvoritev je bila v soboto, 11.05. 1991, v Kulturnem domu Stari trg. Fotografije, ki so jih prispevali **Davorin Horvat, Tinka Hauser, Dejan Milošević, Vojko Simentinger, Stanko Hovnik, Sebastian Apačnik** in pesmi, **Darje Hribernik, Matjaža Šaleja, Marjana Kukovca, Irene Razboršek, Marjane Mauko, Darje Kniplič, Drage Ropič, Franca Anželaka** in **Blaža Praprotnika**, bodo na ogled

do 25.05.1991.

Goste sta z uvodnim govorom Darje Hribernik sprejeli recitatorki nekaterih avtorjev Literarnega kluba Slovenj Gradec, in sicer so se pesmi citirale ob glasbeni spremljavi Marka Merčnika. Otvoritveni program se je zaključil s Prešernovim citatom in seveda tudi s sodelujočo glasbeno skupino Ilex, ki je nastopila do konca ogleda razstave.

Vsò razstavo je omogočil sponsor TUS KO-SI in Zveza kulturnih organizacij Slovenj Gradec z denarno pomočjo pri nakupu razstavnih stekel.

I.R.

AL' JE GREH PREŠERNA PETI?

Sredi aprila smo imeli Korošci priložnost srečati se z znano slovensko gledališko igralko Jerco Mrzel, ki je naše gore list, doma iz Mislinjske doline. Srečanje je bilo domače, saj se je igralka vrnila v svoj kraj – kraj svojega srednješolskega študija – in v hram, ki ga vodi njen nekdanji profesor Janez Mrdavšič, ravnatelj Koroške osrednje knjižnice »Dr. Franc sušnik« na Ravnah, kjer je bila prireditev. Bilo je tudi nadse zanimivo, saj igralka tokrat ni igrala ali recitirala (z izjemo Zdravljice ob koncu nastopa), temveč je pela in se vmes pogovarjala s poslušalci.

Mrzelova je znala ustvariti tolikanj domače vzdušje, da so jo, sicer zavrti Korošci, veliko spraševali.

Vprašanje in pomisel mnogih je, kako to, da kot igralka poje, in to klasično Prešernovo poezijo, ki je za Slovence sveta. Povedala je, da prepeva že od mladih let. Sprva je pela ljudske

in lastne pesmi, nakar je za nekaj časa s petjem (na javnih nastopih) prenehala, ker se je povsem posvetila igralstvu, dokler je za pevске nastope niso znova nagovorili prijatelji. Odziv občinstva je bil dober, zato s petjem nadaljuje.

Zakaj poje poezijo?

Poezija ji je blizu, pravi. In ker imamo Slovenci veliko dobre poezije, ji je žal, da je toliko leži v knjigah in po predalih – nebrane in zato mrtve. Zapeta pesem laže najde pot do ljudi, glasba odstranjuje ograje, ki jih nekateri postavljajo pred govorno besedo.

Kako da si upa peti Prešerna? Prešernovih pesmi se glasbeniki že od nekdaj niso izogibali. Nekaj jih je že skoraj ponarodelih, še več je samospetov in zborovskih pesmi. Znane so pesmi Strunam, Pod oknom, Nezakonska mati, Pesem od železne ceste; da ne govorimo o Zdravljici, ki je postala slovenska him-

na, poje pa se celo po več napevih.

Jerca Mrzel se je odločila peti Prešerna v sodobnejših tonih. Za sodelovanje je naprosila znane slovenskega glasbenika Janija Goloba, ki ji je uglasbil Prešernovih pesmi za cel koncert. Ni dvoma: Golobova glasba veliko izrazi. Tudi instrumentalna spremljava je zelo dobra.

Vprašanje je samo, ali glasba ne lajša pesmim bremena, ki so ga same sposobne nositi, ali jim ne jemlje vsebine, ki se lahko dobro izrazi tudi v govorni obliki.

Če ležijo pesmi molčeče, mrtve v predalih – tedaj gotovo ne. Če pa ob koncu pevskega koncerta poslušas Jerco recitirati Zdravljico, občutiš, da sta igralka in pesnik do kraja resnično zaživela prav v njej in z njo res segla do srca – brez vseh pregraj.

Ko človek tega ne bi doživel, ne bi vedel.

M. Potočnik

Namesto zakona o tisku – zakon o pritisku

NIKO

KUPON št. 8

za zastoj mali oglas do dvajset besed v časopisu PREPIH
Velja do: 23. maja 1991

Kupon in vsebino malega oglasa pošljite na naslov:
Uredništvo Prepiha, 62390 Ravne na Koroškem, Čečovje 5

SONCE LE NA OBROKE

Že tako ali tako pravijo – in to povsem upravičeno – da je v kanjonu Drave sonca le na obroke.

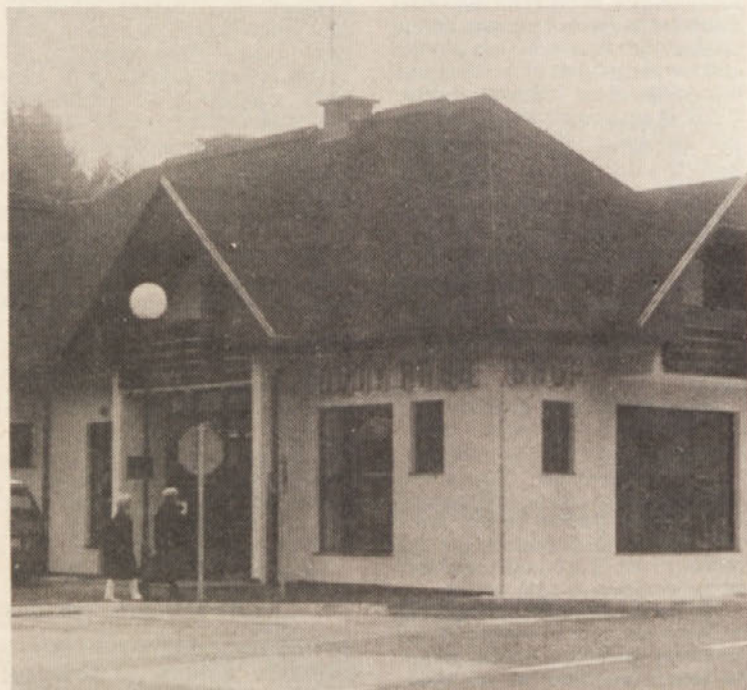
Se posebej baje to velja za Podvelko in Brezno. Seveda ni drugje nič boljše, ko pozimi sonce pokuka le za kratek čas med bregove Pohorja in Kozjaka.

Sploh pa je letos škrtó s svojo toploto.

Zato ga otroci resnično znajo izkoristiti, vsak žarek, vsak delček prijetne toplote za igro in zvrhan košek otroških norčij, kot tile v Breznu.

-kv

DINARJEM SE IZTEKAJO DNEVI

Kot veste, je tista poplava Duty free shopov izpred let že za nami, še ena zgodovina kratke sape in tipične jugopolitike.

Ostale pa so nam seveda še tiste prave brezcarinske prodajalne, ki so, pogojno rečeno, na »nikogaršnji zemlji« med mejnimi prehodi z Avstrijo.

Toda vse kaže, da se jim dinarski dnevi na hitro iztekajo. Kompas se je že poslovil od dinarjev, Emona še vedno vztraja in mi ji ploskamo.

Potem pa se bomo zopet pognali v črno borzo, kupovali bomo vse, kar je denar, a se mu ne reče dinar.

Žalostna resnica našega časa – v žepih nam poje Afrika!

-kv

NAJ GA ODNESE PREPIH

Stanovalci drugače lepega novega naselja ob polju na Muti se jezijo na tako in podobno »parkirane« odslužene avtomobile, traktorje in druga vozila.

Saj ne gre le za to, da kvarijo zunanjo podobo in urejenost kraja, mnogi puščajo tudi olje, in to je najhuje.

Sicer pa tu že nekaj ljudi ramišlja, da bi uredili zbiranje in prodajo delov iz starih vozil.

Lepo pa bi bilo, če lastniki takšne okraske vsaj na pomlad popravili, kamor pač spadajo.

-kv

KRAVA ŠARA TELILA TROJČKE

Alojz in Jožica Kumer iz Legna pri Slovenj Gradcu sta bila nemalo presenečena, ko je njuna krava Sara telila trojčke: dva bikca in teličko. Ker se je v hlevu goveja družina povečala kar za tri člane več, je v hlevu tudi dela več.

Foto: F. Jurač

Lani, ob dnevu mrtvih, so tiho pokopali (post festum) žrtve povojnih pobojev – simbolično na Lešah pri Prevaljah.

Občina je celo dala postaviti skromno obeležje (lesen križ) v Janževem lesu v bližini vasi.

Mnogi se pomorov spominjajo, kakor tudi aktivistov, ki so jih izvedli po tajnih komandah ali tudi samoiniciativno, menda v skladu z revolucionarnimi načeli.

Splošno znano je, da žrtev v naglici praviloma niso dobro pokopali, tako da je tudi več mesecev vel smrad daleč naokoli. Tisti prebivalci Leš, ki so kasneje zasipali slabo pokopana trupla, nimajo najlepših spominov, kakor tudi ne tisti, ki so v letu 1946 ta žalostni kraj pogozdovali.

V občini Ravne na Koroškem je bila po ukazu iz Ljubljane ustanovljena komisija za povojne poboje. Sklicana je bila na hitro in neslišno, da nikogar ne bi vznemirila, saj je vendar že to dosti, da nekateri mirno uživajo »zaslužene« penzije, žrtve pa tudi počivajo bog ve, kje vse.

Nekateri pravijo, da imamo že tako preveč problemov, vsakdanjih težav in ne vem kaj še vse, pa vendar pozabljajo, da so morilci med nami, in morda bodo nekoč dvignili nož, kramp ali lopato tudi nad nas ali naše bližnje. Dejstvo pa je, da zločini ne zastarajo, ne nacistični in tudi ne boljševistični, še manj pa masakri v miru. Zato naj komisija (kakršnakoli že je) vendarle opravi svoje delo in ne čaka na lepe sončne dni, kakršni so bili takrat, daljnega maja 1945, ko so v Janževo na Lešah bivši partizani pripeljali skoraj dvesto avstrijskih državljanov in jih pobili kot pse; primerno temu so izgledali njihovi »grobovi«.

Tihi pokop povojnih žrtev na Lešah

Koliko je grobov v občini Ravne?

Člani komisije naj ugotovijo, kje so grobišča in grobovi, koliko jih je, kdo so »pokopani«. Vprašanje storilcev, zlasti samozvanih sodnikov, je delikatnejše, verjetno pa je treba spregovoriti tudi o njih: izdelati vso potrebno dokumentacijo, jo strokovno obdelati in vsaj tako omogočiti poštenim ljudem, da se rešijo bremena, krivcem pa, da končno spoznajo (kljub morebitni pijanosti ali prividom), da so prekršili osnovna človeška in civilizacijska načela.

Nekdo je dejal: ...je čas rojstva in čas umiranja, čas vojne in čas miru...

V knjigah piše, da se je druga svetovna vojna končala 9. maja 1945, slovita »bitka« na Poljani na Koroškem in v Sloveniji pa je bila 15. maja 1945.

Pobili so jih torej v MIRU, ker niso imeli pravih priimkov, ker niso pravilno govorili, ker niso bili tapravi vojaki, ker niso bili Slovenci v tuji državi ali ker so to bili.

Zaenkrat se torej potolažimo – po krivem so tragično umrli tistega lepega sončnega dne.

Benjamin Kumprej

Le pokojni so spokojni.

NIKO

DOMAČIJSKO PABERKOVANJE

Marsikaj pozabljamo iz naše preteklosti, pa je škoda, sušimo si korenine. Saj je prav, da poganjamo veje v šir, v veter in vihar drznih misli. Ohraniti pa moramo korenine in globlje bodo, trdneje bomo stali, zdrava bo rast, lepša bo krošnja...

Nekaj domačijskega drobirja bomo izbezali iz naše zemlje – tudi v ta namen.

X.

Romanje v Kelmorajn

»Marskteri romar gre v Rim, v Kompostelje...« Zlasti v 16., 17. in 18. stoletju so romali v **Kelmorajn**, to je v **Köln am Rain**, pa v **Aachen**.

Zamislite si tako potovanje čez Koroško, na Solnograško (Salzburško), mimo Münchna in vse do današnje Belgije, vsekakor pa do Rene (Rain), kar peš; nekaj vozov so imeli, vodniki pa konja.

Naš znani pridigar **Janez od Svetega Križa** pri Vipavi (Janez Svetokriški) je popisal romarje: Se oblezhe v pilgromski (= romarski) gvant, na urat dene en vsiniate (= usnjati!) kreshelz, nastrani obessi eno votlo buzho (zh = č!), v eno roko vsame en velik Roshekranz, v to drugo eno dolgo palzo, ter se na raisho postavi inu almoshno prossj« (1707).

Več sto se jih je včasih podalo na to dolgo pot. Na poti so se spleatala poznanstva, radi so se tudi v božjepotniškem kraju celo poročili. Slovenski romarji so bili očitno veseljaki, plesali so in peli ter nastopali pred visoko gospodo (v Kölnu na primer!).

Prav gotovo so tudi iz naših krajev romali. Saj je bil vidnih vodnikov tolmačev Vid F i š e r iz Guštanja (Ravne na K.). Leta 1755 je prvič vodil slovenske romarje v Köln. Nato še leta 1762 in 1769. Je pa pri vsem tem obubožal. Vložil je prošnjo, da mu povrnejo vsaj potne stroške, vendar nova doba, doba razsvetljenstva temu ni bila več naklonjena. Menda je bil izvrsten igralec na orglice. Žal kaj več zaenkrat ne vemo o njem, niti ne vemo za imena romarjev iz naših krajev.

Vemo pa za vpliv teh romanj. V Kölnu je bila ena vidnih atrakcij prikazovanje relikvij **Svetih Treh kraljev**, od tam se je širilo trikraljevsko čaščenje. Verjetno so podobe poklonitve svetih Treh kraljev po naših cerkvah odmev teh kelmorajnskih romanj, tudi na **Lešah pri sveti Ani**, pa **svetem antonu na Ravnah**...

Verjetno so tudi **čaščenje svete Uršule** in njenih enajst tisoč devic prinesli romarji iz Kölna, saj so radi obiskovali tudi cerkev sv. Uršule – s priprošnjo za srečno zadnjo uro. V tej cerkvi so lahko prebrali, kdor je pač znal brati, o pobitih XI M. V. (devic). In so jim razlagali: XI je enajst, M. je tisoč, V. pomeni device. Bolj resni to preberejo, da je bilo le enajst mučenic (Martyres) devis (Virgines). Kakorkoli že, pri nas imamo sveto Uršulo svetnico, »vseh devic si ti kraljica /enajst tavžent jih imaš/ lahko meni eno daš.« Tako.

Več tednov je trajalo romanje, naporno, pobožno, nevarno, tudi veselo. Romati, romarji, rimski potniki... Naš koroški jezikoslovec **Ožbalt Gutschmann** (r. 1727 v Grabštajnu blizu Celovca, ul. 1790) je v svojem slovarju Deutsch-windisches Wörterbuch (1789) prevajal za Pilger: rumar, rimlar, kirkfater. Pisatelj **Janez Trdina** pa je menil, da pride od Rom, cigan, torej nekako po »cigansko« potovati in biti opravljen, biti nemiren popotnik. Morda bi za današnje mlade turiste skoraj verjeli.

Tone Sušnik

Prevaljčanke s trenerjem Doklom

V PRVI SL. LIGI

Trud je poplačan. Po osmih letih aktivnega dela, marljivih treningov in tudi odrekanja, so se odbojkarice Partizana Prevalje naposled vendarle uspele uvrstiti v višji rang tekmovanja – v prvo republiško ligo. V sezoni 1991/92 bodo tako igrale skupaj s še tremi koroškimi ekipami: Fužinarjem, Mežico in Milinjo.

»Naša ekipa je nastopala v II. slovenski ligi – vzhod že od leta 1984 in sicer sedem let zapored.« pravi trener odbojkaric Partizana, Inž. Janez Dokl, ki ima ob tehničnem vodji sekcije Jožetu Drevenšku največ zaslug za kakovosten vzpon ženske odbojke v kraju.

»V zadnjih treh sezonah smo osvajali druga mesta v ligi in se vselej uvrščali tik pod vrhom lestvice. Po lanskem nesrečnem prvenstvu, ko smo le z enim porazom, proti Mežici, in slabšo razliko v nizih, ostali na drugem mestu, smo si pred sezono 1990/91 zadali nalogo pomladiti ekipo in jo pripraviti za osvojitve prvega mesta šele v prihodnji sezoni. Dekleta pa so že sedaj premočno zmagale v ligi. K temu uspehu so nedvomno pripomogli boljši pogoji za vadbo, saj nam je uspelo trenirati kar trikrat na teden. Razpolagamo tudi s precejšnjim številom mladih igralric, ki obetajo postati dobre odbojkarice. Nena zadnje pa so k osvojitvi naslova prvačinj prispevale tudi temeljite priprave pred začetkom prvenstva v Karigadorju in na Rogli« poudarja Janez Dokl.

Prevaljčanke so prvenstvo osvojile brez poraza, saj so izgubile le 6 nizov. Bile so domala za razred boljše od nasprotnic, ekipa Braslovca na drugem mestu je zaostala za njimi kar za 10 točk.

»Upam si trditi, da je ekipa zrela za napredovanje v močnejšo ligo. Znali smo združiti moči, nadarje-

nost mlajših in njihovo ambicioznost smo povezali z izkušnjami starejših. Med vsemi našimi odbojkaricami je največji kakovostni vzpon dosegla **Lojzka Dobrodel**, ki je bila tudi najboljša igralka lige. Sicer pa so za ekipo nastopale: **Katja Stopar, Mojca Drofelnik, Marjana Sonjak, Andreja Senekovič, Lidija Božič, Ema Vogrin, Marjana Petrič, Irena Kancijan, Vesna Janežič, Milanka Janežič, Lojzka Dobrodel in Mateja Žagar.**«

Na Prevaljah se za bodočnost ženske odbojke ni bati. Tudi mlajše

Koroška poje '91 BREZ NAJBOLJŠIH

Žalostni smo nekateri ugotavljali na sklepnem srečanju pevskih zborov Koroška poje, da bo minilo brez nastopov nekaterih zborov, ki so bili še do nedavnega naš ponos in so ponesli Koroško tudi na najvišja tekmovanja in preko meja.

Tako letos prvič v Radljah ob Dravi ni bilo revije tamkajšnjih pevskih zborov. Vzrok – ni denarja, mi pa k temu dodajamo, ni morda poslušala ali pa dobrega organizatorja?! Neglede na denar je že samo spoznanje, da tokrat ljubitelji zborovske glasbe občine Radlje nismo prišli na svoj račun. Dokaj žalostno, saj denimo Moški pevski zbor »**Janko Vincenc Harkov**« (čeprav se ni predstavil na občinski reviji) ni dobil povabila v Dravograd, pa bi drugače gotovo radi zapeli tudi v Dravogradu, saj se ak-

tivno in zavzeto pripravljajo na jubilejni koncert, ki bo v drugi polovici maja v Radljah. Vodi ga prof. **Branko Čepin**. Mešani pevski zbor »**Svoboda**« **Vuzenica**, ki ga je uspešno vodila **Danica Pokeršnik**, ni več aktiven, nekateri so odšli na študij, drugi pa iz neznanih vzrokov ne prepevajo več.

Spomnimo se, da je mešani pevski zbor Vuzenica z republiškega tekmovanja »**Naša pesem**« odnesel srebrno odličje in v nekajletnem delovanju nastopal doma in širom naše dežele. Kakorkoli že, pogrešamo jih.

Dragica Žvar, ki je priznana zborovodkinja doma in v tujini z vrsto priznanj in ki vsa leta nazaj ocenjuje nastope in izvajanje koroških pevskih zborov, je menila, da morajo biti razlogi za bojko medobčinskega srečanja pevskih zborov dovolj tehtni, saj se omenjenih srečanj pevci običajno veselijo in neradi odpovedo. Upamo, da bo občinska zveza kulturnih organizacij, če jo sploh lahko imenujemo, tokrat pod okriljem Delavske univerze Radlje, našla rešitev, da bo prepevanje pevcem in zborovodjem le spodbuda za nadaljnje delo.

Na zaključni reviji v Dravogradu smo pogrešali tudi Moški pevski zbor »**Fužinar**« z Raven na Koroškem, ki ga pravitako vodi prof. **Branko Čepin**, in Pevski zbor **Vres**. Najboljših letos ni bilo slišati. Škoda!

Revijo v Dravogradu, ki sta jo organizirali Koroška pevska zveza in Zveza kulturnih organizacij Dravograd 19. aprila, sta spremljala zborovska strokovnjaka prof. **Dragica Žvar** iz Celja in **Tomaž Tozon** iz Ljubljane, ki sta po koncertu pevске zbere tudi uvrstila po kvaliteti.

Spregovorila sta o dveh kvalitetnih skupinah. V zgornjo kvalitetno skupino sodijo: Mešani zbor **KUD Slovenj Gradec**, ki ga vodi **Almira Cegovnik**, Moški zbor **Kope-Legen-Smartno** pri Slovenj Gradcu, ki ga vodi **Janja Linasi**, Dekliški zbor **KUD Ivan Cankar** iz Smartna pri Slovenj Gradcu, ki ga vodi **Janez Kolerič** in moški zbor **Štefan Goršek Čaki** iz Šentjanža pri Dravogradu, ki ga vodi **Viljemka Raško**.

Seveda prav nikjer ni rožnato, zborovodje so često govorili o težavah pri delu z amaterskimi zbori. Denarja tako ni, pevce združuje le ljubezen do zborovske glasbe in če denar že ogroža obstoj zborov, je od njih pač odvisno, kako se bodo znašli. Včasih se kriza konča z razpadom zborov, če pa že ni tako, težave pogosto za seboj poneso številne posledice, kot so padec kvalitete petja, vse manj skupnih vaj in dela z mentorji. Gotovo opek ljubiteljski krog izvajalcev in organizatorjev pevskih srečanj tovrstnih težav ne bo rešil, zato je toliko bolj pomembno, da vsaka občina ali društvo naredi vse zase in za svojo kulturo, pa najsibo pevska ali ne.

I. Fasvald

obetavne igralka že posegajo po lovorikah v Sloveniji. Tako so denimo kadetnje osvojile preteklo sezono 4. mesto v republiškem tekmovanju, pionirke pa so na prvenstvu severovzhodne regije osvojile 2. mesto, za odbojkaricami Palome Branika.

Ob vseh naštetih uspehih prevaljskih odbojkaric pa si odborniki vendarle belijo glave z vprašanjem, ali jim bo OZS dovolila igrati tekme v njihovi, po pravilih daleč premajhni dvorani.

Ivo Mlakar

Svetovno prvenstvo v dartu Lep uspeh Lečnikove ekipe

Konec minulega tedna je v Celovcu potekalo 5. svetovno prvenstvo v dartu ali po naše v – pikadu. Gre za sodobno elektronsko napravo, ki jo imajo tudi v biljardnici pri Lečniku na Ravnah, in Lečnikova ekipa je v Celovcu zastopala barve Jugoslavije.

Na letošnjem svetovnem prvenstvu s je zbralo 12 ekip iz Evrope in Združenih držav Amerike, Slovenci smo bili na tem prvenstvu debilitanti, ki pa so dosegli kar vidne uspehe. Tekmovanje je potekalo v petih disciplinah: ekipno, ženski pari, moški pari, mešane ekipe in posamezno. Ekipno je zmagala Nemčija, Lečnikova ekipa pa je bila od 12. na 10. mestu. V posameznem tekmovanju pa si je **Marjana Verhovnik** delila 9. mesto, kar so tudi ostali tekmovalci iz Evrope in Amerike ocenili kot izjemen uspeh. Treba je namreč vedeti, da imajo dart pri Lečniku šele leto dni, na Zahodu pa je to zelo razvita dejavnost in nekateri Amerikanci se s tem ukvar-

jajo skorajda profesionalno. Še nekaj drugih rezultatov: v mešanih parih sta **Miro Brajnik** in **Marjana Verhovnik** osvojila 13. mesto, **Heda Lečnik** in Srečko Kuzma pa 17.

Lečnikove oziroma kar jugoslovanske barve so v Celovcu zastopali: Srečko Kuzma, Miro Brajnik, Marjana Verhovnik in Heda Lečnik, rezerva je bil Ivan Kuzma, na odprtem prvenstvu posameznikov pa sta nastopila tudi **Zmago Štehar** in **Bojan Müller**.

Sicer pa je Lečnikova ekipa bila zelo pristržno sprejeta, v povprečju so bili najmlajši, vsak tekmovalac pa je na dan tekmovanja vrgel tudi do dva tisoč lučajev. Vzdušje v Celovcu je bilo odlično, Lečnikovi pa se pripravljajo še na druga mednarodna srečanja. Konec minulega tedna sta na mednarodnem tekmovanju v biljardu v Celovcu sodelovala tudi **Andrej Placet** in **Boštjan Zinko**, oba člana tega kluba.

KOROŠCI SE STA- RAMO

Znano koroško zdravarstvo in »favšija« je potisnila gradnjo novega doma za starostnike še za kakšno leto v »lepšo prihodnost«. Seveda pa je ta prihodnost takšna, da so pri SPIZ-u ukinili sklad za gradnjo teh domov, denar pa naj bi se dobil iz drugih republiških »žakljev«.

Po svetovnih merilih naj bi družba poskrbela za pet odstotkov ljudi, starih nad 65 let, na Koroškem pa ta odstotek znaša 3,5 in je najslabši v republiki Sloveniji. Danes imajo vse štiri Koroške občine svoj dom v Črnečah, z več kot 250 posteljami, 19 postelj pa imamo tudi v zavodu Lukavci pri Ljutomeru. Po nekaterih ocenah bi tačas potrebovali na Koroškem več kot sto postelj, te potrebe pa se iz dneva v dan še povečujejo.

V novem regijskem domu (kdaj?) naj bi občina Dravograd dobila 20 postelj, Radlje ob Dravi 36, Ravne na Koroškem 66 in Slovenj Gradec 28. To je seveda stari ključ razdelitve posteljnih zmogljivosti, saj je občina Slovenj Gradec že izstopila iz od-

O DOMU NIČ POSEBNO NOVEGA

bora in bo ta problem reševala po svoje.

Na Ravnah pa so v preteklosti okrog doma »cincali«, saj se je neskončno zapletalo okrog lokacije: najprej Prevalje, nato Ravne, vmes še Mežica, pa protesti upokojencev, plavalcev in še koga. Danes nova občinska oblast spet razmišlja o domu, ki bi stal streljaj od šole na Prevaljah in bi tako koristil usluge predimen-

zionirane kuhinje na tej šoli. Do izgradnje (če bo do nje prišlo), bomo gotovo poročali še o kakšni lokaciji.

Kakorkoli pa to problematiko obračamo, gradnja na Ravnah (Ob Suhi) bi bila najbrž najbolj primerna. Blizu so trgovine, avtobusna postaja, zdravstveni dom, lekarna in cerkev...

-ff

VSE VEČ ZASEBNIH TRGOVIN

Na dan 26. aprila letos je bilo po podatkih občinskega sekretariata za gospodarstvo in družbenoekonomski razvoj v občini Ravne skupaj 28 zasebnih trgovin na drobno: 16 z živili in 12 drugih (butikov, s tekstilom itd.) Največ jih je na Ravnah (7 z živili, 8 drugih), sledijo Prevalje (5 z živili, tri druge), Črna (tri z živili) in Mežica (ena – ena). Takšno število je posledica spodbujanja razvoja storitvenih dejavnosti, učinka sta pa dva: v pomankanju dela se nekateri samozaposlujejo; ker je trgovin več, pa so tudi približane krajanom. Tako je tudi v Strojnski Reki, kjer so aprila dobili PAN MARKET (Danica Pandev).

H.M.

Ravenski park

Prej ali slej je bilo pričakovati, da bo nekdo, ne vem katerikrat v povojni zgodovini ravenskega parka, prijel za pero in zopet potarnal nad neurejenostjo ali kar mizernostjo tega parka.

Tokrat je to storil nam vsem znani B. Kumprej. Za park je storil še več – s svojimi dijaki je izvedel očiščevalno akcijo in se zagotovo z njimi pogovarjal še o varovanju okolja, o njegovi estetiki, kar naj bi park še zlasti prezentiral.

Avtorju članka ne bom odgovoril na vprašanje, ki kar vpije med vrsticami, KDO BO VENDOR ŽE KAJ STORIL ZA NAŠ PARK, ki ob reprezentančni zgradbi ravenskega gradu kaže tako klavno podobo. In že smo pri bistvu problema – park je bil v času svojega nastanka in najlepšega razcveta vendar z gradom vred eno, v lasti istega gospodarja (sicer ga verjetno sploh ne bi bilo). Čigav pa je danes? Družben, kolektivna last, brez pravega gospodarja že desetletja. Zato je tako klavna njegova slika. Res je, v parku imajo svoje čudne opravke tako mladoletniške klape kot tudi gasilci, celo komunalci, pa posamezni vozniki motornih koles in osebnih avtomobilov. Pa kaj bi našteval še jaz.

Na občinskem sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora si skupaj z mariborskim zavodom za varovanje naravnih in kulturne dediščine prizadevamo, da bi še v tem letu pripravili vsaj osnutek odloka o zaščiti ravenskega parka. Zavedamo pa se, da sam odlok parka fizično še ne bo zaščitil, če ne bo park z odlokom vred dobil še svojega gospodarja, gospodarja z imenom in priimkom, in ne več kolektivnega. Seveda nimam v mislih kakšnega grofovskega upravitelja, vendar bi moral imeti dovolj zlahkne in dovolj pod palcem, da bi znal in zmoget vrniti parku njegovo pravo namembnost in urejenost.

Kdo bi si to upal biti, pa je že drugo vprašanje, morda izziv.

Svojevrsten izziv in lep zgled je drugim uporabnikom parka in staršem dal tudi profesor Kumprej, vreden posnemanja.

Jože Lesjak

Imel sem že pripravljen sestavek o našem parku, pa me je v 10. številki Prepiha prehitel gospod B. Kumprej. Vseeno si dovoljujem nadaljevati z njegovim razmišljanjem... Oziroma še malo nazaj:

Mesto Ravne so bile še trg Guštanj, ko je park že obstajal.

Bil je grofov; ker je bil lepo urejen, je imel ograjenega in navadno ljudstvo ni smelo vanj. Pod košatimi krošnjami je imel še teniško igrišče, kjer se je ob nedeljah rekreirala gospoda modre krvi. Trški mulci (bodoči samoupravljalci, zdaj pa že upokojenci) so jim pobirali žogice in bili za združevanje svojega dela poplačani z desetimi dinarji. Pravijo, da je bilo to še kar.

Pa je prišla vojna, grofa preženejo in v gradu se nastani gospodinjstva šola. Trška mularija, ki ji je medtem že pogнал puh in – ker ni več grofa, ji zraste še greben, postavi na velikem travniku nogometno igrišče. Pa ni bilo nič, kuharice jih naštejejo, »golštange« pa posekajo. O samoupravljanju še ni ne duha ne sluha.

Pa je prišla svoboda in z njo nova ljudska oblast – in tudi park postane ljudski. Grofa ni nazaj, kuharice zamenja OZNA (o samoupravljanju še nič) in park dobi nogometno igrišče. Tako hoče ljudska oblast, tako je vseh žogobrcarjem in tako dobi ljudstvo nadomestni opij. Tenis še ni za široke ljudske množice in teniško igrišče se predela v odbojkarskega, ki še vedno skrito pod krošnjami, ne kazi podobe. Resnici na ljubo – tudi uživalci nadomestnega opija so tu manj številčni in zahtevnejši. Navzlic tujkoma park (o samoupravljanju še vedno nič) še kar kaže svojo podobo. Drevesa kljub vedno več vrezanim začeticam nemoteno rastejo, poti so posute s peskom in ograjene s količki, v fontani žubori voda, pač dokler ima kaj besede profesor Sušnik.

Pa se začno tovarne izročati delavcem (park je že zdavnaj ljudski) in parku kaže vedno slabše, najhuje pa mu je v rzcvetu samoupravnega socializma. Eksotični iglavci se začno sušiti in sledi sečnja. Pišejo se protesti, pa ne zaleže kaj dosti. Nekaj iglavcev sicer preživijo, ki pa rogovilasti in ožgani v družbi gnijocih storov nudijo kaj klavno podobo. Fontana je že zdavnaj zasuta, poti vsebolj spominjajo na steze motokrosa in (vedno manj) zelene površine krasijo rjaveči drogovi, pohojene kovinske mreže in vsakovrstni betonski temelji. Kot da dvoje zabetoniranih nogometnih vrat ne bi zadoščalo, se potrebuje še dva prenosljiva gola. Lepota, da se ti miho stori! Vse to navzlic kopici novih igrišč v športnem parku prek ceste, ki je bila nekđaj globača

in naravna meja parka. Ni dovolj, da je park v celoti obkrožen z razpokanim asfaltom; od gimnazijskega dvorišča do obokanega vhoda v grajsko dvorišče je z asfaltom še presekan. In za krono vsega, kot pravi B. Kumprej, ima park celo svojo smetno jamo.

Pa je bilo v zenitu samoupravljanja dovolj denarja, da bi se kaj storilo. No – saj, se je, park namreč dobi Prežihov spomenik. Ali v svarilo nočnim obiskovalcem, naj tu ne počno tega, kar sta na odoru počela Radmanca in Voruh, ali v spodbudo? Veljalo bi povprašati veljake takratne kulturne politike. Na zahodni strani gradu zraste še muzej na prostem, vse to

ostrešeno železje in lesovje (skupaj s spomenikom namreč) pa vedno bolj spominja na zastavljeni zametek nekakšne mešanice Disneylanda z alejo velikanov na Rdečem trgu. Se dobro, da se v evforiji trimovstva kakšen zagnanec ni spomnil celega parka preurediti v trim stezo. Očitno je ena, razpadajočega v podaljšku muzejskega železja, dovolj.

Pa je prišla slovenska mlad, samoupravljanja ni več, na ljudsko oblast je le še medel spomin, najnovejšo oblast smo prvič po vojni izvolili demokratsko, pa... Pa nič.

Ko so imeli grofje in grajske kuharice še kaj besede...

F. Krivec

Delovni osnutek na barvnem papirju

Nadaljevanka o »praznem čaju« in »gebekanih kalamarih«

Da imajo v De profundis tako bolj svoja pojmovanja o turističnogostinski dejavnosti, smo dokazali; da znajo pisati, dokazujejo sami. Ni pa jasno, kako da ne znajo v redu brati.

Dragi tovariši, pardon – gospodje! Žal mi je, da ste ga spet posrali. Tega vam sicer ne zamerim, hudo je le, da ob tem majčkeno na grobo lažete. Užaljenost odmislimo, je pa slaba reklama res še vedno boljša kot nobena. Lahko se vsi skupaj tolažimo s tem, da bo vse drugače, ko boste objekte družbenega standarda prodali najboljšemu ponudniku.

Če sem za dlako bolj resen, moram reči, da nisem pričakoval tako avšatega, nekritičnega in nestrokovnega komentarja moje kritike. Zato malo širše demantiram in komentiram vaše resnice.

Najprej ni res, da vaš cenik nima nikakršne muzejske vrednosti. Morda res ne muzejske, ima pa arhivsko, kar je zelo blizu, saj bo služil namesto obrazložitve k zaključni negativni bilanci Družbenega standarda oziroma TGP dp, ki so ga vaši delavci ljubkovalno poimenovali: »decugrundis«.

Da sem si vaš cenik pridobil, drži. Lahko vam ga vrnem, če vam je žal za njim. Ni pa točno, da gre za osnutek cenika. Če pa razmnožujete osnutek na barvnem papirju v 500 izvodih, kot se je to zgodilo 17. aprila letos, potem ste res poslovneži par excelence.

Kar zadeva delovno mesto, moram reči, da niti pooblaščen niti nepooblaščen ne prebiram skoraj vsega, kar se kopira v podjetju. Pooblaščen pa kontroliram delo v razmnoževalnici. In če tega ne veste, je to vaš problem; in ker je tako, praktični ni mogoče, da bi ob moji oceni in kritiki delavke, da cenik ni kvalitetno tiskan, ne spregledal tudi vaše umetnine. Kot član tega kolektiva sem vaše delavce takoj dobrona-

merno opozoril na napake. Ugled hotela je zaenkrat ravno toliko moja stvar kot vaša in po odmevih sodeč tudi vseh delavcev železarne. Komentar vaših je bil, da so sicer res napake, da pa gre za drag papir in da ni več časa popravljati, ker odhajajo s papirji naslednji dan že v Portorož – pred prvomajskimi prazniki. To se je zgodilo pred poldnev, razmnoževalnica pa dela, kot vsi pošteni Evropejci, do pol štirih.

Po prvomajskih praznikih ste svoj osnutek, potem ko ste ga dali v lekturo Službi za informiranje, ponovno razmnožili, vendar tokrat sami. Cvetke, kot so »gebackene kalamari«, pa so še vedno ostale. Predpostavljam, da niste razmnoževali cenika, ampak, da ste tokrat iz delovnega osnutka napravili dokončni osnutek ali pa celo predlog.

Gemischter Aufschnitt

3. ocvrti lignji

Gebackene Kalamari

4. lignji na žaru

Gegrillte Kalamari

6. gardelice

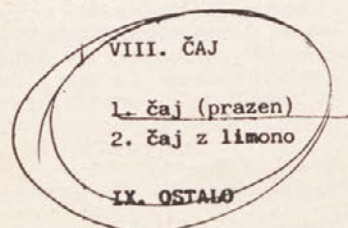
Mimogrede: rad bi strokovno pojasnilo, kaj je to »gebackene Kalamari«. Verjetno gre za jed za mešane italijansko-nemške pare.

Kar zadeva vašo trditve, da žalim kmete, je to pač vaše mnenje. Sicer pa sem že povedal, da ne znate čitati ali pa namerno dajete vulgarno interpretacijo moje primerjave. Z večino šentanelcev pa se sicer precej dobro razumem in se tudi bom, dokler ne bodo začeli delati cenikov po vašem vzorcu.

Kar zadeva povabilo v pisarno vodstva TGPdp je brezpredmetno,

ker prihajam tja tudi brez povabila, če je to potrebno, ker vsaj v pisarnah – hvala nekemu – ne proizvajate »gebekanih kalamarov«.

Pravite še, »naj čevlje sode le kopitar!«. Pravilno je: »Le čevlje sodi naj Kopitar!«. Tudi tu vas moram razočarati. Prešeren je bil namreč totalka, ko je to napisal. V osnutku pesmi, ki pa je ni razmnožil v 500 izvodih, namreč piše: »Nisem pek, vem pa, kaj je dobra zemlja!«

Če pa res mislite, da sem »kopitar«, vam povem in predlagam naslednje: že veliko let mi je namreč resničen hobi teoretično in praktično poznavanje gastronomije, znanje barmanstva in podobne zadeve. Samo pomanjkanje kapitala je razlog, da tega tudi v praksi – privatno gostinstvo – ne uresničim. Če ne verjamete, predlagam tekmovanje z nevtralno ocenjevalno komisijo, na primer pri pripravi solat, sirovih in kombiniranih narezkov, zlasti pa morskih »zverin« na žaru. Kdor izgubi, ta plača!

J. Dežman

ZDRAVJE JE PRVO

Verjetno res prihajajo časi kot nekoč, pred 60 leti, ko je lahko obiskal zdravnika človek, ki je imel kaj denarja, da je lahko tudi kupil zdravila in plačal zdravnika. Jaz namreč imam veliko stikov z bolnico, ker je moje zdravstveno stanje takšno, da moram skoraj vsak mesec na kontrolo v bolnico (bolezni ne bom navedel).

Pa takoj po prihodu do vhoda v bolnico gledam nekaj neverjetnega – kako sam šofer rešilnega avtomobila razlaga pacienta ali pacientko iz vozila na voziček, da ga odpelje v bolnico ali iz bolnice. Naložiti ga seveda večkrat pomagajo medicinske sestre ali strážnice, kakor pač morejo. Pa si potem mislim, kako je potem doma, kdo pa doma pomaga nositi bolnike, morda v peto nadstropje bloka. Kaj pa, če ni nobenega doma, da bi pomagal. In ko je prometna nezgoda, pride sam voznik reševalnega avtomobila na kraj nezgode, naloži ponesrečenca in ga odpelje v bolnico. Poškodovanec pa leži zadaj, ga premetuje po vozilu... in je treba dati umetno dihanje in masažo srca, ali naj potem reševalec vozi in dela ostala opravila hkrati.

Vsi se zavedamo, da je res kriza v vseh panogah, ne samo v gospodarstvu, šolstvu, kulturi, zdravstvu... Kljub temu pa bi moralo za to biti bolje poskrbljeno, da bi res lahko živeli človeka dostojno življenje. In če bi se morda komu izmed nas jutri zgodila prometna nezgoda in bi morda bilo pri nas potrebno izvajati nujno medicinsko pomoč, pa ne bi bilo spremstva v reševalnem avtomobilu (med. tehnik) in ne bi bilo vse storjeno za pravočasno in pravilno pomoč? Koga bodo svoji potem »gledali po strani«, šoferja, reševalno službo ali pa državo, ki ne zna poskrbeti za človeka dostojno življenje.

Zato – gospod prim. dr. Drago Plešivčnik, res je mogoče nekaj ljudi preveč v zdravstvu, ampak pri reševalni se to sploh ne more govoriti. Tudi sam sem bil priča ta-

kemu primeru, ko sem šoferju pomagal nesti bolnico v bloku v stanovanje, ker ni bilo nikogar doma.

Zato je treba, da se obdrži zdravstvo v takšnem številu zaposlenih, kot je; še več bi jih bilo treba zaposliti, ne pa reducirati. In če bi dali malo večji davek na alkohol, cigarete ter ta denar potem dali zdravstvu, bi bilo že bolje za nas vse. Res je, država je mačeha, da jemlje ljudem tisto, kar najbolj potrebujejo – ZDRAVJE!

Kako naj potem živimo človeka dostojno življenje, če nas bo strah, ali nas bodo vzeli v bolnico, ali bo prišel sam šofer v reševalnem vozilu, ali bom jutri sploh mogel plačati zdravnika, ali pa naj »rknem« v boju za človeka dostojno življenje.

Jure Ulbi
Slovenj Gradec

ZA CENTER IVANČICA

O tem, kako živi družina z otrokom, obolelim s cerebralno paralizo, kakšne težave jo spremljajo skozi življenje, smo spregovorili na medijski predstavitvi Koroškega društva za cerebralno paralizo 5. aprila 1991 v Dravogradu. Zapisali in povedali smo, da potrebujemo pri reševanju problemov in stisk družin pomoč celotne koroške regije, saj zajema društvo vse štiri koroške občine in del Velenja.

Naš prvi sodelavec, prijatelj društva, je Skupščina občine Slovenj Gradec. Društvo bo dala v najem za nedoločen čas zgradbo, v kateri bo Center za varstvo, vzgojo, usposabljanje in zaposlovanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, s krajšim imenom: CENTER »IVANČICA«.

Zgradba pa je stara, potrebna popolne obnove in opreme. Morda bo kdo rekel: »V teh kriznih časih, ko se večina boti za preživetje, so se lotili takšne velike investicije!« V nas pa je optimizem in prepričanje, da iz majhnega raste veliko. Starši prizadetih otrok se bodo borili za ta naš Center, trkali na vrata vseh dobrih ljudi in iskali pomoč.

Začetna akcija zbiranja denarja bo DOBRODELNI KONCERT. Ko smo začeli v društvu razmišljati o tem koncertu, smo ugotovili, da sami ne zmerno celotne organizacije. Jože Galič, član ansambla Slovenija, sedaj lahko rečem – velik prijatelj našega društva, je prevzel nase veliko odgovornost in obveznost – celotno organizacijo glasbenega dela koncerta. Njegovo vabilo za sodelovanje na koncertu so se odzvali ansamblu iz Stopove lestvice, slovenski muzikanti, o katerih piše prav on. To bo njihova prva javna predstavitve. Do sedaj si je veliko ime pridobila Šimekova Marjanca, prepričana pa sem, da STOPOVI

NAJ MUZIKANTI ne bodo zaostajali, kajti sestavljajo jih sama zveneča imena: Alfi Nipič s svojimi muzikanti, ansambel Marelja, ans. Nagelj, Štirje kovači, Bratje iz Oplotnice, Štajerskih sedem, Celjski instrumentalni kvintet, ans. Tonija Verderberja, ans. Slovenija in Vokalni kvintet Ajda s citrarko Cito Galič.

Vsi smo zadovoljni in srečni, kadar se lahko od srca nasmejemo. Za to bosta poskrbela humorista Franc Košir in Mitja Šipek. Zaostajal ne bo Jože Galič, ki velikokrat deluje tako resno, v resnici pa spravi sogovornika ali poslušalca zavoljo smeha do solz.

Celotni program bo povezovala novinarka Koroškega radia, Irena Fašvald, malo ji bo pomagal tudi Ivan Kramberger, ki bo del svoje dobrote verjetno pustil tudi na Koroškem.

Vsi nastopajoči dokazujejo, da imajo »veliko« srce, saj so se odrekli honorarju.

Zares veliko srce pa imajo tudi pokrovitelji našega koncerta, med katerimi moram posebej omeniti Koroški radio, ki nikoli ne zapira svojih vrat, kadar potrkamo nanje.

V krog prijateljev Koroškega društva za cerebralno paralizo spada tudi Koroška tiskarna, velik delež pa bo prispevala Kolinska, ki bo v gostišču Bellevue na Legnu v Slovenj Gradcu pogostila vse nastopajoče.

STOPOVI NAJ MUZIKANTI bodo igrali za Center »Ivančica« v petek, 17. maja 1991, ob 20. uri v Športni dvorani v Slovenj Gradcu.

Ko bo čez kakšno leto Center zaživel, bo lahko vsak, ki se bo udeležil koncerta, rekel: »Tudi jaz sem nekaj prispeval za srečo tistih, ki jih je prizadela narava!«

Marija Srdinšek

GLOBOKO RAZOČARANJE

Spet sem vam, dragi bralci, namenil dve temi, o katerih se zadnje čase veliko govori, vendar so razlage različne. V teh dveh temah bi vam rad podal svoje mnenje in mnenje mojih somišljenikov. Seveda o vsem presodite sami.

Spomnimo se tistega dne, ko je umrl JOSIP BROZ TITO. Vsa njegova Jugoslavija se je spremenila v eno veliko solzo, tako žalovali smo. Še dolgo smo govorili, da hodimo po njegovi poti in da ne bomo nikoli skrenili z nje. Še sam se dobro spominjam, ko sem bil na Dedinjah, s kakšnim spoštovanjem smo hodili mimo njegovega groba.

Danes pa – ko bi mogel on videti, kaj so naredili vladajoči za njim iz njegove Jugoslavije, bi se verjetno utopil v lastnih solzah. Prizadet bi bil še bolj, ko bi mogel slišati, kaj se vse govori in piše o njem in ko bi izvedel, da je na Dedinjah velikokomu odveč.

Kaj sem hotel s tem povedati? Lahko je obsojati človeka, ki je že zdavnaj mrtev in se ne more več braniti. To, da tem govoricam ne verjamem kaj dosti, je mnogim jasno. Jaz ga namreč še vedno vidim v dobri luči. Vedno, ko slišim kaj nelepega o njem, se vprašam, le komu koristi vse to in ali niso tisti veliko slabši, kot bi po njihovem mnenju moral biti JOSIP BROZ TITO?

Mogoče je res

Demokracijo in odcepitev Slovenije od Jugoslavije si zopet razlagamo na različne načine. Večina nas gleda na to pozitivno, so pa tudi ljudje, ki ne rečejo k temu nobene. Najbolj zanimivo so seveda ostareli ljudje, tisti, ki so že zdavnaj v upokoju, stari tam nekje nad sedemdeset let. Večina se jih spomni, kako so živeli v stari Jugoslaviji seveda v kapitalizmu. Kapitalisti pa, kot pravijo, niso pustili nič kaj dobrih spominov na sebe, ko so se morali umakniti.

Trdijo, da je bil delavec tedaj že močno tepen ali – z drugimi besedami – bil je metla, s katero so vladajoči pometali, kolikor se je le dalo.

Tudi o revščini in brezposelnosti vedo veliko povedati. Rad jih seveda poslušam, mnenje pa na vse to tudi imam svoje. Prepričan sem, da se ista slika ne more več ponoviti, saj vendar gremo z napredkom naprej. Da pa ta napredek potrebuje pridne roke in veliko pridnih rok, nam je vsem jasno. Veliko še moramo namreč storiti, če se hočemo približati Evropi. Ampak starejše je dobro včasih tudi poslušati in seveda tudi razmisliti velikokaj.

Zlatko Škrubej

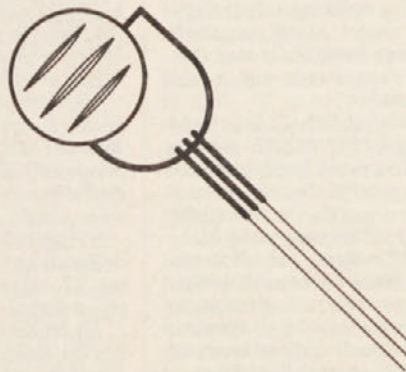
PEKARNA DRAVOGRAD, P
EKARNA ČRNA, · PEK
ARNA MISLINJA, · PEKA
RNA PREVALJE, · PEKAR
NA SLOVENJ GRADEC

DRAVOGRAD, p.o. · Koroška c. 2 · 72370 Dravograd
telefon: (0602) 83-045 · fax: (0602) 84-637

Koroške pekarnice

podjetje

*V današnjem času,
ko je vse obrnjeno
na glavo, smo mi s
tabo.*

KOROŠKI ŠPORT

ROKOMET

Trener Ivezič odhaja iz Slovenj Gradca

V II. zvezni ligi so v soboto, 11. maja, končali s prvenstvom. Novi prvaki so rokmetaši Pivovarne Laško Celje, ki se bodo v kvalifikacijah potegovali za uvrstitev v I. zvezno ligo, na odlično 5. mesto pa so se uvrstili Slovenjgradčani. V zadnji tekmi so varovanci trenerja Slavka Iveziča izgubili v Velenju z 32:29, toda šele po podaljških, potem ko se je v regularnem delu tekma končala neodločeno 25:25.

Trener Ivezič, ki se po dveh letih in pol žal poslavlja od rokometišev Slovenj Gradca, je minulo sezono takole ocenil: »Ta ekipa je bila nedvomno sposobna narediti več. Realne možnosti smo imeli, da osvojimo 3. mesto v ligi, toda fantje so premalo trenirali skupaj, predvsem zaradi obveznosti študentov. Ekipo so pestile tudi nenehne poškodbe igralcev. Če združimo vse objektivne težave, ki so skozi prvenstvo spremljale našo ekipo, moramo biti več kot zadovoljni z uvrstitvijo na 5. mesto. Klub vsekakor razpolaga s kakovostnimi igralci, ki bodo tudi v naslednjih nekaj sezonah, prepričan sem, krojili vrh drugoligaške lestvice. Vendar bo potrebno te igralce znati ob delu in študiju tudi pravilno motivirati.«

NOGOMET

Korotanu točki v gosteh

Ojstrica iz Dravograda in Partizan iz Slovenj Gradca, nadaljujeta s slabimi igrami v slovenski območni ligi – vzhod. V 21. kolu sta bili obe naši moštvi poraženi. Dravograjčani so pred svojimi gledalci izgubili proti Račam s 3:1, nogometiški Partizana pa so doživeli poraz v Pekrah proti Intermarketingu z 2:0. Nogometišem Ojstrice je to že peti zaporedni poraz v drugem delu prvenstva in so tačas uvrščeni na 12. mesto, medtem ko imajo Slovenjgradčani le točko več in so 10. Vodi Beltinka pred Dravinjo.

V mariborski nogometni podzvezi so odigrali 18. kolo, naše ekipe pa so imele precej uspeha. Pomembna je predvsem zmaga vodilnega Korotana v Staršah, saj so si Prevaljčani z dvema novima točkama precej izboljšali možnosti za osvojitve naslova prvaka.

REZULTATI – 18. kolo: Pobrežje – Fram 2:0, Miklavž – Paloma Sever 4:2, Fužinar – Peca 0:0, Part. Radlje – Pesnica 1:0, Rošnja Loka – Akumulator 1:1 in Starše – Korotan 1:4. V vodstvu je Korotan pred Framom, Peca in Radljami, Akumulator je 8., Fužinar pa 11.

DRUGE VESTI

– Na 11. mednarodnem plavalnem mitingu Ilirije v Ljubljani so plavalci ravskega Fužinarja osvojili naslednja mesta: **Eva Breznikar** je bila prva na 200 m prsno in 200 m mešano ter druga na 400 m kravl. **Miha Hribernik** je

bil 3. v disciplini 200 m hrbtno, **Matija Medvešek** pa 2. na 100 m in 3. na 200 m prsno. Medvešek je plaval v članski konkurenci.

– Na odprtem prvenstvu v tenisu na Ravnah je nastopilo 22 dvojic. Prvo mesto je pripadlo dvojici **Stefanovič – Tratnik** iz Mozirja, ki je v finalu z 2:1 uganal Mežičana **Veršnika** in **Lamprehta**.

– Trije atleti **KAK Ravne** so nastopili v ekipi Slovenije na Savaria pokalu v avstrijskem Kapfenbergu. V teku na 800 m sta bila **Brezovnik 3.** in **Podržavnik 6.**, v teku na 400 m pa je bil **Kos 4.**

– V Celju so bile 11. in 12. maja kvalifikacije za atletske pokal Slovenije in obenem mednarodni miting. Tekmovanja so se udeležili tudi ravske atleti in osvojili naslednja mesta: **Uroš Verhovnik** je bil med člani v teku na 800 m 3., **Janez Štern** med mladinci dvakrat drugi, na 800 in 1500 m, tretja mesta pa sta osvojila **Peter Rapac** med ml. mladinci na 1500 m in **Lucija Šegel** v teku na 100 m med pionirkami.

– V 13. kolu II. rep. rokometne lige je **Fužinar** doma premagal Radgono s 24:17. Največ golov sta dosegla za Ravenčane **Logar – 10** in **Grzina – 6**. Tekma Pivovarna Laško II. – Slovenj Gradec mladi je bila preložena. V vodstvu so rokometiški Kropa.

– Na republiškem prvenstvu mladincev in pionirjev v judu v Slov. Bistrici so si naslove slovenskih prvakov priborili tudi mladi tekmovalci iz Slovenj Gradca. Zmagali so: med ml. mladinci do 70 kg Pavlin in nad 85 kg Pečolar, med mladinkami do 54 kg Konečnikova in do 35 kg Ramšakova ter med pionirkami do 34 kg Ramšakova. Na dvodnevem prvenstvu je nastopilo preko 300 mladih.

KAM OB KONCU TEDNA

NOGOMET: V četrtek, 16. maja, bosta na Koroškem dve tekmi mariborske podzveze; **na Prevaljah** Korotan – Part. Radlje in **v Črni Peca** – Pobrežje. **V soboto, 18. maja,** bodo še tekme: **v Mežici** Akumulator – Fram, **na Ravnah** Fužinar – Korotan in **v Radljah** Partizan – Starše. Vse tekme se bodo pričele ob 17.30 uri. **V nedeljo, 19. maja,** bo **na Prevaljah** srečanje v okviru slovenske območne lige med Partizanom iz Sl. Gradca in Beltinko. Pričetek ob 17. uri.

ROKOMET: Moška ekipa **Fužinarja** bo na Ravnah odigrala dve tekmi II. rep. lige. **V petek, 17. maja,** proti drugi ekipi Velenja in v soboto, **18. maja,** proti Poletu iz Murske Sobotice. Obakrat pričetek ob 17.30 uri. V soboto 18. maja bo tekma tudi **v Slovenj Gradcu** med tamkajšnje mlado ekipo in Krogom iz Pomurja.

V okviru praznika občine Ravne bodo konec tedna razne prireditve, med drugim dvodnevni turnir v tenisu in smučarski skoki, oboje na Ravnah. Ivo Mlakar

ČRNA KRONIKA

Ceste na Koroškem še kar naprej terjajo svoj prometni davek, kot običajno pa je kriv – če lahko tako rečemo – človeški faktor. Prav neverjetno je, kako malomami, nepredvidni, nepazljivi in še kaj smo ljudje v prometu, ki vsako napako hudo in krvavo maščuje. To potrjuje tudi podatek, da so se v minulem tednu sicer pripetile le štiri prometne nezgode na Koroškem, a je v njih – žal – ena oseba izgubila življenje. Prav zaradi tuje malomarnosti.

Sicer pa je za to obdobje značilno, da je bilo zlasti živahno na takoimenovani zeleni meji. Kaže, da se spomladi preko meja brez potnih listov ali ustreznih viz želijo poleg ptic preseliti tudi ljudje iz daljnih – zlasti azijskih krajev. Tako je bilo na meji prijetih 52 državljanov Sri Lanke, 25 Pakistancev, devet Turkov, Bolgar in trije naši državljani. Zavrnjena sta bila po en Turek in Romun, deportiranih pa je bilo 47 državljanov Sri Lanke, 8 Turkov, 2 Romuna in trije Jugoslovani. Poglejmo поблиže nekaj značilnosti.

Kriminaliteta

V minulem tednu je bilo 16 kaznivih dejanj, največ tatvin.

Kaj lahko vse stori »ljubezen na prvi pogled« je dobro občutil avstrijski državljani P.M., ki je 6. maja prišel na oddelek milice **na Muti** in povedal, da mu je naš državljani J.M. odpeljal kombi in da mu ga noče vrniti. No, ta »ljubezen« med našim občanom in kombijem iz sosednje dežele ni trajala dolgo, saj so vozilo kmalu našli blizu kmetije Ditinger in ga vrnili pravemu lastniku.

Značilen gostilniški prepis s težjimi poškodbami se je vnel 9. maja **v Slovenj Gradcu**, ko je F.P. iz tega kraja med 19. in dvajseto uro s pivovsko steklenico v prepiru udaril po glavi S.T., prav tako iz tega kraja. V policijskem poročilu ne piše, ali je bila steklenica piva že prazna ali ne in za kakšno znamko piva je šlo. »Udarjenemu« je bilo to verjetno vseeno, neuradno pa smo izvedeli, da se je S.T. ob tem počutil, kot da bi ga udaril »Goldhorn« ali podobna rogata žival.

Devetega maja zvečer se je močno hudoval B.H. iz **Mežice**. Lepo udobno se je od doma odpeljal z mopedom, nazaj pa je moral kar peš. Neznani »Cefizelj« mu je izpred gostilne odpeljal zelenorumenega Tomosovca. Kdor ga najde, naj ga pripelje lastniku.

Bolj med socialo spada verjetno dejanje neznanca, ki je med 6. in 8. majem iz pisarne tajništva poslovne enote **Stroji in deli Železame Ravne** odnesel 1100 mark. Morebiti mu je ta delovna organizacija bila dolžna še januarsko plačo, vendar temu principu v načelu ne gre slediti. Pocenjen je prišel do bencina tudi šofer nekega tovornjaka, ki je 10. maja **na bencinski črpalki v Dravogradu** natočil 31 litrov goriva in potem, ko je črpalkar preverjal, al lahko vzame njegov ček, kratko in malo pobegnil, ne da bi plačal.

Kaj je prišlo **Z.P. iz Slovenj Gradca**, da je v noči na 13.5. okoli druge ure zjutraj **v Diskoteki Ataše v Starem trgu** na plesišču po glavi s pestjo udaril J.D. iz Slovenj Gradca, še ni znano. Morebiti ga je ujezilo, da mu je kakšna plesalka »dala korpico«. Dejstvo je, da zanj en udarec ni bil dovolj. Nič hudega slutečega J.D. je zvrlel še na stopnišče in ga ponovno udaril, da je obležal v nezavesti. Z.P. se bo zdaj lahko »stepel« s sodnikom, kjer mu tudi izgovor da je J.D. vpil »ata še«, »ata, še«, ne bo nič krivil.

Javni red in mir

»**Bunkeraši**«: Osmega maja so miličniki na postajo milice Ravne pripeljali **Z.K. s Prevalj**, ki je pred tem kršil javni red in mir na avtobusni postaji. Kljub izgovoru, da ga je »razjezila bajeslovna (ne)točnost koroških avtobusov«, so ga za nekaj časa dali v policijsko »čakalnico«.

V gostišču Erika na Zg. Vižingi je 12. maja vinjeni J.T. iz Radelj k pretepu pozival goste. Namesto Arnolda Schwartzenerja je naletel na miličnike, ki so ga »odbunkali« v »bunker«. Kar doma pa je istega dne hotel izpeljati pravi gostilniški pretep **L.K. iz Mislinje**. Pomiril ga ni niti prihod miličnikov, ki so ga »vljudno povabili s seboj«. L.K. je poziv »sprejel in alkoholno izpareval do jutra na hladnem.«

Prometne nezgode

Osmega maja je **na Prevaljah** voznik osebnega avtomobila K.K. pri nepredvidnem zavijanju v levo zadel mopedita R.T. s Poljane in ga hudo poškodoval. Istega dne se je **na cesti Dravograd – Ravne** pripetila najhujša nezgoda. Voznik F.S. s Čečovja na Ravnah je proti Ravnam vozil osebni avto s prikolico. V Tolstem vrhu je prikolico zaradi nepravilno naloženega tovora zaneslo v levo, in je vanjo trčil voznik B.Ž. iz Radelj ob Dravi. Ta se je pri tem tako hudo poškodoval, da je umrl na kraju nesreče.

Drugo

Prometni miličniki so 11. maja ponoči v načrtni akciji odkrili 12 vinjenih voznikov, 45 pa jih je storilo druge prekrške. Vsega skupaj so ustavili 191 prometnih udeležencev.

Na Lešah je naliv odkril 8. maja okoli 10 kubičnih metrov zemlje. Pri tem se je odprlo grobišče iz leta 1945. Prikazale so se kosti in deli obutve. Preprih bo o tem še poročal.

(T.I.)

ČITAJTE
PREP, H

strokovna rekreacija
 S plavanjem, tenisom in miznim tenisom so vodilni delavci Zelezarne po nalogu g. geokologa v sredo, 8. maja, ob 7. uri zjutraj pričeli s strokovno rekreacijo. Informacije o tem smo prejeli iz Zelezarne, s pripombo, da Prepihu pa najbolj primerna za psihično in fizično kondicijo hodnem vzoru dobrodošla ostevalnih prekušenem zažitev, predvsem obvladanje vajnih veščin pa v sedanjih razmerah za železarniške celotno potrebno.

napredek

Odkar sta ob neki priložnosti skupaj (objeta) slonela za šankom Miro Petek in predsednik dravograjske vlade Mirko Kotnik, se je sodelovanje med koroškimi novinarji in dravograjske oblasti izredno popravilo. Prej so novinarji dobili celo obvestila, da vlada v Dravogradu še dela, zdaj ne dobivajo več niti tega. Kaj sta si šepetala za šankom oba Mirkota, ostaja večna skrivnost.

»lajtng«
 Glede na hitrost, s katero je Kmečka stranka v slovenjgraški skupščini ugotovila, da v proračunu zanje ni kaj prida cvenka in se je zato lotila amandmajevske taktike, predvidevamo, da bo do prihodnje leto ugotovili, da jim je novodobna kmečka politika v Ljubljani storila še kakšno hudobijo (gozdne ceste, regresiranje in podobno) in leta 1995 ugotovi, da jih nekdo vodi za nos. Do takrat priporočamo poslanecem drugih strank, da ne nasledijo več jamranju žrtev Omanove (in njegovega zeta) politike.

na odpad
 Iz Pameč smo prejeli stoddotno preverjeno novico, da v Sloveniji Gradcu zelo težko čakajo na selitev ODPADA v Pameče. To med drugim dokazuje tudi snežna teptalec, ki že precej časa čaka pred vhodom Odpada na novi lokaciji!

imetje v tujini
 Štirje neodvisni sindikalisti iz Zelezarne Ravne so bili pred tednom dni pri ministru Rejcu v Ljubljani, ki je nadyse zvesto prisluhnil zahtevam in težavam železarjev. Vendar pa je Rejc bilo in nejevoljno pogledal, ko je slišal, da ima Zelezarna firmo tudi v tujini. Gre najmanj za plibersko Iuenno in je torej država Slovenija postala lastnica firme tudi na avstrijskem državnem ozemlju.

Vse kaže, da vodstvo ravenske železarne ministru, ki je kot predsednik upravnega odbora tudi njihov vrhovni šef, ni utegnilo povedati prav vsega. Morda se je preveč mudilo v bazen, savno ali na tenis...

prepихova »anketa«
 Zadnji direktor prevaljske komunale v svetlem socializmu Zdravko Fajmut (znan tudi kot solastnik nekaj firm) se je obrnil na Prepihove sodelavce z vprašanjem, ali smo resnično naročili raziskavo javnega mnenja. Pri Fajmutovih, na koncu lepega asfalta proti Sentanelu, je namreč oni dan zvonil telefon, vprašanje »anketarjev« pa se je glasilo: »Ali vas kaj moti, če vas buditmo ob treh zjutraj?«
 Vendarle je treba dodati (čep-rav je to samo po sebi umevno), da tako neresnih anket resni tednik Prepih ne naroča.

zdravnikov sin
 Veliki prijatelj Vinka Ošlaka, znanega (bivšega) koroškega direktanta, g. Roman, še vedno išče v svoji hiši prisluskovalne naprave. V preveliki vneimi je menda porušil celo strop na hodniku, zato prihaja žena v bivši »Plavi Ekspres« kar po lestvi. Zaradi neprestanega iskanja skrivitih mikrofonov je g. Roman zancemaril tudi svoje paciente. Tako je lani uspel sanirati človeške vrste, pa še ta je bil s prevajalske predstavniku Tamši pa s prazno ustno votliko še kar čaka...

črnici

Odkar je kabelsko v Črni na Koroškem vzel v roke znani playboy in v prostem času filmski in televizijski režiser, sicer pa bistri busnissman Igor Prodnik, je z lokalnim programom končno vse v redu. Nikomur ne gre v nos, nihče se nad njim ne spotika, skratka, ni ga več. Programa namreč.

lepota

Ker aktualno najlepši koroški župan (ve se - radeljske občine) že nekaj časa ne nastopa v tej najresnejši rubriki Prepaha, so na štabu za razvoj turizma v tej občini pripravili vse potrebno za izbor Mr. KOROŠKE, ker je samo tako mogoče, da bi ostala prva nagrada doma. Sicer pa je župan pripravljen za uspeh zastaviti tudi županski stolček. Na Surovini bojša že zbirajo denar...

FOTO BODICA

KAJŽICA

Skoraj v središču Slovenj Gradca (sicer ne v delu, ki ga bodo revitalizirali), streljaj od bolnišnice, stoji majhna kajžica. Stoji že desetletje in več, postavljena pa je bila, ko je Kograd gradil otroški oddelek, stoji pa tudi še danes, čeprav se to nič ne gradi.

v to kajžico tu in tam kdo zaide tudi v uricah, za katere radi rečemo: noč ima svojo moč, in menda ima kar precej možakov ključ od te utice. Zato priporočamo slovenjgraškim ženam: pretaknite žepe svojih mož, poglejte, kje v nočnih urah parkirajo avtomobile in - nabrusite jezike...

Iz dobro obveščenih krogov pa smo izvedeli, da

prepихane koroške čveke